

Savivaldybių ginčas su vyriausybe pasiekė Europos Tarybą

Vilnius, lapkričio 14 d. (BNS) — Į Lietuvą tirti Savivaldybių asociacijos skundo atvyks Europos Tarybos tikrintojų grupė.

Lietuvos savivaldybių asociacija (LSA) Europos Tarybai yra apskundusi vyriausybę dėl nepakankamo savivaldybių veiklos finansavimo.

39 iš 60-ties Lietuvos savivaldybių šiemet rugpjūtį kreipėsi į teismą, prašydamos atlyginti centrinės valdžios padarytą, savivaldybių teigimu, beveik 130 mln. litų žalą. Vyriausybė yra atsakovas byloje dėl Lietuvos miestų ir rajonų savivaldybėms priskirtų užduočių, neskiriant papildomų pinigų jų vykdymui. Prašymą nagrinėti tokią bylą pateikė šių savivaldybių tikslams atstovaujanti Lietuvos savivaldybių asociacija.

Kaip sakė Savivaldybių asociacijos prezidentas Bronis Ropė, LSA teko padėti daug pastangų, kol ieškinį galiausiai priėmė Vilniaus apygardos administracinis teismas. „Šiuo metu Administracinis teismas yra pareiškęs, jog vyksta Administracinio teismo reforma, LSA byla nepradėta nagrinėti, ją žadama nagrinėti po Naujųjų metų Vilniaus apygardos administraciniame teisme“, sakė B. Ropė.

Savivaldybių asociacija į Europos Tarybos atitinkamas institucijas kreipėsi šių metų spalį, prašydama ištirti, ar vyriausybės nutarimai, išplėję savivaldybių užduotis, bet nenumatę finansavimo jų atlikimui, neprieštarauja Europos Vietos savivaldos chartijai. Lietuva yra pasirašiusi Europos vietos savivaldos chartiją, o ši įpareigoja Seimą ir vyriausybę suteikti savivaldybėms finansinės veiklos garantijas, užtikrinti perduodamų joms vykdyti užduočių finansavimą.

Lietuvos delegacijos vadovas Vietinės ir regioninės valdžių kongrese prie Europos Tarybos Alfredas Lankauskas praėjusią savaitę dalyvavo Strasbūre vykusiame Vietinės ir regioninės valdžių kongreso Nuolatinio komiteto posėdyje. Sugrįžęs į Lietuvą, A. Lankauskas teigė, jog Strasbūras neskuba smerkti Vilniaus, o skundo aiškinimosi procedūra bus pakankamai ilga.

„Visiškai įmanoma, kad mes susitarsime, ir, atvykus Europos Tarybos revizoriaus, šios problemos nebebus. Tuomet aš manau, kad jie mus pagirs, tai bus pavyzdys visai Europai, kaip reikia susitarti. Tuomet išloš ir vietos, ir centrinė Lietuvos valdžia“, tvirtino B. Ropė.

Nužudyto policininko tėvai kaltina teisėsaugos pareigūnus

Vilnius, lapkričio 14 d. (BNS) — Nužudyto Pašvalio rajono policijos komisariato inspektoriaus Sergejaus Piskunovo tėvai įtaria, kad jų sūnaus nužudymas yra susijęs su aukštais teisėsaugos pareigūnais.

Kaip antradienį rašo dienraštis „Respublika“, prieš mirtį sūnus tėvams pasakė dviejų aukštų policijos pareigūnų pavardes. Tėvams S. Piskunovas buvo prasiaręs turis garsiajuostę, kurioje įrašytas pokalbis „su jais“. Šio pokalbio metu nuskambėjo grasinimai inspektoriumi, kuris, motinos teigimu, rengėsi paskelbti aukštus pareigūnus kompromituojančią informaciją. „Mano priešai yra du“, prieš mirtį savo tėvams pasakė inspektorius. Nužudyto inspektoriaus motina Anastazija Piskunova gerai įsiminė sūnaus ištartas dviejų aukštų pareigūnų pavardes. Jis pasakė ir dienraščiui. Šių pavardžių „Respublika“ neskelbia.

Likus 3 valandoms iki mirties, S. Piskunovas motinai prasiaręs esąs stebimas ir jautingas didelį spaudimą, dėl kurio vėl teks pereiti į kitą darbą.

Garsiajuostėje, kurią S. Piskunovas davė saugoti patikimam žmogui, buvo įrašyti aukšto pareigūno grasinimai S. Piskunovui. Kas tas „patikimas žmogus“, dienraštis nepraneša.

S. Piskunovo žmona Svetlana teigia, kad likus dviem savaitėms iki mirties, vyras ją perspėjo, kad gali negrįžti, todėl namuose palieka raštelį. Jame buvo parašytas vienos bendrovės pavadinimas ir automobilio, kuris galėjo jį sekti, numeris. Žmonos teigimu, vyras niekada nesiskyrė su ginklu, jo toliau nepa-

dedavo. 40-metis S. Piskunovas ir jo artima draugė, Papevėžio apygardos prokuratūros vyriausiojo prokuro pavaduotoja Vida Kazlauskaitė buvo sušaudyti prieš savaitę, kai automobilio atvažiavo į sodą Panevėžio rajone. Pareigūnų žudikai nesulaikyti, taip pat iki šiol neišaiškintas ir daugiau nei prieš metus įvykdytas Panevėžio apygardos prokuratūros prokuroro Gintauto Sereikos nužudymas.

Panevėžio policijai talkins „desantas“ iš Vilniaus

Panevėžys, lapkričio 14 d. (BNS) — Antradienį iš Vilniaus į Panevėžį atvyko Policijos departamento darbuotojų grupė, kuri iki gruodžio 1 d. aiškins vietos pareigūnų kompetenciją ir vadovaus nusikaltimų tyrimui.

Su grupe atvykęs Policijos departamento generalinis komisaras Visvaldas Račkauskas pareiškė, kad Panevėžio policijoje bus ir daugiau pareigūnų nušalinimų. Kaip žinoma, V. Račkauskas po premjero paragavimo jau nušalino nuo pareigų Panevėžio miesto Viešosios policijos vyresnįjį komisarą Aleksandrą Janakauską. Antradienį nuo pareigų nušalintas miesto Kriminalinės policijos Ekonominių nusikaltimų tyrimų skyriaus komisaras Robertas Leikus.

Tik metus dirbantis Panevėžio miesto vyriausiojo policijos komisariato vyriausiasis komisaras Stanislovas Poliakas nuo pareigų nenušalinamas, tačiau laikinai komisiariato darbą organizuos Policijos departamento generalinio komisaro pavaduotojas Raimondas Budginas.

Kaip teigė Policijos departamento vadovas, iš Vilniaus į

Po sprogimo Jonavos rajone, Upninkų kaime, prie apgriauto namo dirbo speciali komisija.

Elitos nuotr.

Jonavos rajone dėl sprogimo be pastogės liko 38 žmonės

Jonava, lapkričio 13-14 d. (BNS) — Pirmadienį Jonavos rajone, Upninkų kaime, sprogimas, kurį, kaip įtariama, sukėlė nutekėjusios gamtinės dujos, stipriai nuniokojo trijų aukštų gyvenamąjį namą. Žmonių aukų ir sužalojimų pavyko išvengti, tačiau namas liko visiškai nebetinkamas gyventi.

Nepatvirtintais duomenimis, sprogimas įvyko viename iš butų trečiajame pastato aukšte. Name jau kuris laikas buvo atliekami naujos šildymo dujomis įrangos įrengimo darbai. Sprogimas įvyko darbo dienos metu, kai name buvo nedaug žmonių. Sprogimas sukėlė gaisrą, kurį ugniagesiai gesino kelias valandas.

Jonavos rajono savivaldybė žada padėti sugriauto namo gyventojams. Kaip sakė Jonavos rajono savivaldybės vicemerė Vitalija Jagelavičienė, 38 susprogdusio namo gyventoi-

jai kol kas yra prisiglaudę pas gimines ar pažįstamus, bet šiuo metu jau remontuojamas bendrabutis, kuriame nukentėjusios šeimos bus laikinai apgyvendintos. Pasak vicemerės, vėliau savivaldybė turės surasti 12 butų šeimoms, netekusioms būsto.

Ji taip pat pranešė, kad nukentėjusių šeimų vaikams yra paskirtas maitinimas mokykloje, kur vaikai gali pavalgyti pusryčius ir pietus.

V. Jagelavičienė sakė, jog teikiant materialinę pagalbą nukentėjusiems, bus skelbiami paramos renginiai, skiriama savivaldybės finansinė parama. „Tačiau mes vieni neišsukime, teks kreiptis į vyriausybę, nes suniokotas dvilikos butų namas, padaryti didžiuliai nuostoliai“, sakė vicemerė.

Sprogimo priežastims ištirti yra sudaryta speciali komisija.

Kaip sakė Jonavos rajono policijos komisaras Algirdas Skruolis, antradienį įvykio vietoje dirbo Policijos departamento žinovai, kurie mėginus, sprogimo vietų fragmentus, filmuotą bei fotografuotą medžiagą išsivežė į Vilnių tyrimui, kur nustatinės sprogimo priežastis.

Pasak policijos komisaro, namo gyventojai po sprogimo likusius sveikus daiktus iš namo pasiėmė, tačiau name kol kas liko sumontuoti brangūs katilai, kurie buvo skirti namo šildymui dujomis, todėl policijos darbuotojai prie namo būdės dar ir trečiadienio naktį.

Kaip teigiama „Lietuvos dujų“ pranešime, avarijos dieną name vyko baigiamieji dujų prietaisų prijungimo darbai. Juos vykdant, dujų sistema montuojantys darbuotojai prijunginėjo prie dujotiekio dujinę vintylę, o „Kauno suksystintų dujų centro“ darbuotojai leido dujas į namo dujų tinklus ir tikrino dujinių prietaisų veikimą.

Kalbėdamas apie Viešąją policiją, generalinis komisaras pasigedo „ryškesnės veiklos užkardant ir sulaukiant nusikaltėlių karštomis pėdomis“, be to, jis atkreipė dėmesį, jog apskrityje daugiau nei dvigubai padaugėjo automobilių vagysčių.

Paklaustas, kodėl tik dabar, po dviejų teisėsaugos pareigū-

taisų darbą. Dujų paleidimo procedūra yra griežtai reglamentuota, ir šiuos darbus galima atlikti tik įėjus į kiekvieną namo butą. Tačiau sprogusioje namo laiptinėje dujos nebuvo paleistos, nes dujininkai negalėjo įeiti į kai kuriuos butus. Premjeras Rolandas Paksas kreipėsi į Krašto apsaugos, Vidaus reikalų, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijas bei Kauno apskrities viršininko administraciją, prašydamas kartu išnagrinėti sprogimo priežastis, gelbėjimo tarnybų veiksmus.

* **Dauguma šeimūnų kas mėnesį gauna** ne tik pagrindinį atlyginimą už savo darbą, bet ir įvairių kompensacijų už priemonės, kuriomis tą darbą atlieka. Dažnai kompensacijos būna beveik tokio pat dydžio, kaip ir atlyginimas. Bė to, dalis šeimūnų gauna ne tik pagrindinį atlyginimą, bet ir priedus už parlamentą užimamas pareigas, pastebi „Kauno diena“. Visą susumavus, išeitų, kad Seimo narys „į rankas“ kas mėnesį vidutiniškai gauna gerokai daugiau nei 5,000 Lt. Iš jų bent 1,800 Lt yra skiriama kaip kompensacijos už transportą, raštinės išlaidas, paštą, telegrafą ir telefoną. Kokiais kriterijais vadovaujantis buvo nustatytos tokios kompensacijos ir ar jos nėra per didelės, negalėjo atsakyti nei Seimo finansų skyrius, nei patys šeimūnai. Kelių vidurinių mokyklų darbuotojai teigė, kad jeigu jų įstaigoms būtų skiriama bent 1,000 litų raštinės išlaidoms, jie būtų labai laimingi. Tokių pinigų tikrai pakaktų bent pusmetį aprūpinti popieriumi, rašikliais ir kai kuriais kitomis priemonėmis visą mokyklos raštinę.

* **Skandalingai iš Seimo kontrolieriaus pareigų atstatydingas** Albertas Valys grįžo į Seimą dirbti opozicinės Socialdemokratinės koalicijos frakcijos nario Alfonso Macaičio padėjėju-sekretoriumi. Ankstesnės kadencijos Seimas patvirtino A. Valio atstatydinimą po įvykio, kurio metu iš Seimo kontrolieriaus vardinio pistoleto buvo sunkiai sužeistas žmogus. Kaip sakė Seimo narys, Socialdemokratinės koalicijos informacinio centro vadovas Gediminas Kirkilas, A. Valys yra aukštos kvalifikacijos teisininkas, kuriam

Amerikos prezidento rinkimai

Demokratai atmetė respublikonų „kompromisą“

Florida, lapkričio 14 d. (Reuters-BNS) — Demokratų kandidato į JAV prezidentus Al Gore komanda antradienį atmetė respublikonų atstovo spaudai James Baker pasiūlytą „kompromisą“, siekiant užbaigti įtemptas „varžbas“ dėl Baltųjų rūmų.

Antradienį spaudos konferencijoje J. Baker pareiškė, kad George W. Bush pasirengęs pripažinti Floridos balsų perskaiciavimo rankiniu būdu rezultatus, jei A. Gore sutiks su galutiniu valstijos sekretorės Katherine Harris paskelbtu terminu (5 val. p. p. Rytų pakrantės laiku) užbaigti skaičiavimą rankiniu būdu.

„Tai nebuvo pasiūlymas. Baker tik pamėgino interpretuoti Floridos valstijos įstatymus. Tačiau tai yra teismo kompetencija“, sakė šaltiniai demokratų stovykloje. Pasak jų, ironiška, kad J. Baker pra-

bilo apie „kompromiso“ gali- mybę likus kelioms valandoms iki teismo sprendimo, ar leisti rankomis perskaiciuoti balsus keliuose konkrečiose Floridos apygardose.

Tuo tarpu Floridos Palm Beach apygardoje antradienį nuspręsta nepradėti prezidento rinkimų balsų perskaiciavimo rankomis, kol nebus paskelbtas teismo sprendimas apie šios procedūros teisėtumą. Šioje apygardoje balsų perskaiciavimas rankomis turėjo būti pradėtas antradienį 7 valandą ryto vietos laiku. Tačiau rinkimų komisija priėmė sprendimą nepradėti rinkimų biuletenių perskaiciavimo.

Palm Beach apygardos rinkimų pareigūnai sprendimą nepradėti rankinio skaičiavimo aiškino tuo, jog tai užimtų mažiausiai šešias dienas.

Aukštas JAV diplomatas negaili pagiriamųjų žodžių Lietuvai

Vašingtonas-Vilnius, lapkričio 14 d. (BNS) — Lietuvos užsienio reikalų viceministras Vygaudas Ušackas pirmadienį Vašingtone su aukštu JAV diplomatos pareigūnu aptarė dvišalius santykius ir NATO plėtros reikalus.

Kaip pranešė Lietuvos ambasada Vašingtone, V. Ušackas susitiko su JAV Valstybės sekretoriaus pavaduotoju Strobe Talbott. S. Talbott susitikime sakė jog sausio mėnesį jis atsistatydins, „išdidžiai ir optimistiškai nusiteikęs, žinodamas, ką dabartinė JAV administracija padarė remdama Lietuvos, o taip pat Latvijos ir Estijos narystę NATO“.

Anot S. Talbott, Lietuva padarė didelę pažangą, puoselėdama demokratiją, vykdydama ekonomines pertvarkas, kurdama ginkluotąsias pajėgas. JAV pareigūno vertinimu, Lietuva pateikė gerai parengtą tolesnio pasirodymo NATO narystei planą, puikiai bendradarbiauja su kaimy-

nais, tai pat ir su Rusija bei jos Karaliaučiaus sritimi.

Kalbėdamas apie tolesnę NATO plėtrą, S. Talbott teigė, jog abiejų kandidatų į JAV prezidentus įsipareigojimai tęsti plėtrą 2002 m. yra geras ženklas ir sakė, jog neįsivaizduoja naujo NATO plėtros rato nepakviečiant bent vienos Baltijos valstybės.

V. Ušackas padėkojo S. Talbott už aiškios ir aktyvios JAV politikos Lietuvos ir viso Baltijos regiono atžvilgiu sudarymą ir nuoseklų vykdymą. JAV ir Lietuvos, Latvijos ir Estijos bendradarbiavimo Chartijoje, pasirašytoje 1998 m., JAV aiškiai įsipareigojo nuosekliai kurti sąlygas, kad Lietuva, Latvija ir Estija galėtų tapti NATO nareimis.

V. Ušackas susitikime patvirtino, kad naujoji Rolando Pakso vadovaujama Lietuvos vyriausybė tęs ligšiolinę užsienio politiką bei išlaikys jos tikslus, siekiant narystės NATO 2002 metais.

Baltarusija kaltina Lietuvą elektroniniu šnipinėjimu

Vilnius-Minskas, lapkričio 14 d. (BNS) — Lietuvos kariuomenės ir pasienio tarnybų atstovai paneigė Baltarusijos kariškių pranešimus, neva Lietuvos teritorijoje prie Baltarusijos sienos veikia NATO elektroninės žvalgybos postai.

Kaip teigia specializuota Rusijos naujienų agentūra „Agentstvo vojenychnykh novostei“ (AVN), remdamasi neįvardytais šaltiniais Baltarusijos gynybos ministerijoje, palei Lietuvos ir Baltarusijos sieną yra įrengti keturi radioelektroninės žvalgybos postai. Jų veikla, anot agentūros, buvo pastebėta per neseniai netoli Gardino vykusius Baltarusijos kariuomenės 6-osios mechanizuotos brigados taktinius mokymus. „Aptikti postai, be abejonės, priklauso NATO, nes Lietuva neturinti įrangos, nei specialistų tokiai veiklai“, AVN cituoja „aukšto rango Baltarusijos gynybos ministerijos darbuotoją“, nenurodydamą jo pavardės.

„atsakymų nereikia ieškoti knygoje“. „Juk žmogui kažkur reikia dirbti...“ (BNS)

Šį pranešimą paneigė Lietuvos kariuomenės štabo viršininkas pulkininkas Antanas Jurgaitis. Jis užtikrino, kad Lietuvos teritorijoje neveikia jokie elektroninės žvalgybos postai — nei NATO, nei Lietuvos. Pasak pulkininko, prie sienos su Baltarusija, kaip ir kitur Lietuvoje, yra Lietuvos kariuomenės radiorelinio ryšio bokštas, bet ši įranga niekaip nesusijusi su tariama žvalgybine veikla. Be to, prie 650 kilometrų sienos su Baltarusija Lietuvos pasieniečiai yra pastatę 10 bokštų, kuriuose sumontuota termovizorinė stebėjimo įranga.

Kaip paaiškino Pasienio policijos departamento atstovas spaudai Rokas Pukinskas, Prancūzijos bendrovės „Thomson“ sumontuota įranga stebi pasienio ruožus ir seką sienos pažeidėjus.

KALENDORIUS

Lapkričio 15 d.: Sv. Albertas Didysis; Leopoldas, Norda, Vaidila, Žadvydė.

Lapkričio 16 d.: Aiškutis, Edmundas, Gerdvilė, Gertrūda, Margarita, Vaišvydas, Tyda.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

SVEIKINAME NAUJUS VIENETUS FLORIDOJE

Malonu pranešti, kad š.m. lapkričio 4 d. St. Petersburg Beach, Floridoje, įsisteigė du nauji skautiški vienetai — „Nidos“ mišri draugovė, kuriai priklausys „Saulės“ lituanistinė mokyklą lankantys broliai ir sesės. Laiko slinktyje, tikimės, prisijungs ir kitas Floridoje gyvenantis jaunimas, norintis priklausyti Lietuvių Skautų sąjungai. Vienetui vadovauti sutiko ps. fil. Eglė Garsienė ir jos susikviesta va-dija.

Antras vienetas — židiny „Nida“, kuriam priklausys skautininkės, skautininkai bei vyresnės skautės ir skautai gyvenantieji St. Petersburg Beach apylinkėje. Jam vadovauti sutiko j.v.s. Genovaitė

Treininė, j.v.s. Aldona Andriulienė ir ps. Vida Meilienė. Šis vienetas ne tik apjungs seses ir brolius anksčiau skautavusius įvairiuose miestuose, bet taip pat teiks pagalbą „Nidos“ draugovei.

Abu šie vienetai priklausys JAV Vidurio rajonui ir registruosis LSS Sesieryje. Posėdis vyko pas v.s. Genovaitę Modestavičienę, dalyvaujant aukščiau minėtoms sesėms, LSS Sesierys išdininkei v.s. Irenai Markevičienei ir LSS Sesierys Vyriausiai skautininkei v.s. fil. Ritai Penčylienėi.

Budėkime!
v.s. fil. Rita Penčylienė
LSS Sesierys Vyriausia skautininkė

„NERIJOS“ TUNTO SESĖS ŠVENTĖ VĖLINES

„Nerijos“ tunto jūrų skautės metų laikotarpyje daug išskyla ir šiose išskylose turi progos atlikti skautiškos patyrimų programos praktiką. Bu-na ir linksmų sueigų, kuriose sesės mokosi per žaidimus ir įvairius užsiėmimus. Nepamirštame mūsų lietuviškų tradicijų bei sesėms skiepyti, kad svarbu padėti savo artimui, bei prisiminti seses ir brolius, kurie nebėra mūsų tarpe. Vėlinės yra svarbi šventė, tai kas metais „Nerijos“ tunto jūrų jaunės, jūrų skautės, ir gintarės aplanko seses ir brolius, kurie jau išsių Čikagos Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Šeštadienį, lapkričio 4 d., „Nerijos“ tunto sesių gausus būrys, tuoj po pamokų lituanistinėje mokykloje, išvyko į Lietuvių Tautines kapines. Sesė j.s. fil. Taiyda Chiapetta laukė atvykstančių pasirošuo-

si lankymui reikalingomis zvakėmis, geleimis ir gelių žiedeliais. Ratu sustojusios sesės Taiyda paaiškino, kad Vėlinės yra mirusiųjų paminėjimo ir su jais pabendra-vimams mokosi per žaidimus ir įvairius užsiėmimus: už savo artimuosius ir gimines, o ypač už tuos, kurių niekas nebepri-simena. Tikima, kad tą dieną kiekvieną kartą aplankius bažnyčią, sukalbėjus poteri-us arba uždegus žvakelę, iš skautystos išlaisvinama viena vėlė.

Sesėms pamąstius, prasidėjo lankymas. Sesės lydėjo „Nerijos“ tuntininkė j. ps. Danutė Navickas, tuntininkės pava-duotoja j. p.s. Aldona Weir, jūrų skaučių vadovė j. s. fil. Rūta Kirkuvienė, jūrų jaunių vadovė g.v.v. Laima Bacevičienė, ir j.v.s. Vija Paulienė. Prie kiekvieno aplankyto kapo sesės: Kristina Zujevaitė, Aida

Lietuvos Akademinių Skautų sąjungos nariai ASS 76-ji gimtadienį - metinę šventę š.m. spalio 16 d. iškilmingai švėsti pradėjo Valdovų rūmų griuvėsiuose, Vilniuje. Pirmoje eilėje 4 ir 5 iš kairės - fil. Rota ir fil. Edmundas Kulikauskai, prieš kelis metus iš Los Angeles išvykę nuolatiniams apsigyvenimui Lietuvoje.

Žygaitė, vair. Vaiva Rimeikaitė, Kristina Bacevičiūtė, Lisa Bertasiūtė, vair. Žiba Šaulytė, vair. Audrė Kapačinskaitė ir valt. Nida Lendraitytė pasikaitė malda. Sesės: valt. Vilija Pauliūtė, vair. Aleksandra Strub, Krista Weir, ir Nina Klepčarek uždegė žvakutes, o Lisa Bacevičiūtė, Aistė Spitrytė, Lilija Rudytė, ir Vanessa Rouesch apibarstė kapus gelių žiedeliais. Visos sesės kartu sukalbėjo „Amžina atils“. Sesė Taiyda prie kiekvieno lankomo kapo papasakojo apie sesę ar broli, kuris ten palaidotas. Aplankyta ir Sibiro tremtinių, Vinco Kudirkos ir Klaipėdos krašto atvaduotojų vado Jono Budrio kapai. Pasi-melsta prie j.s. Venos Lauraitienės, Lendraičių, jūrų skautų Juliaus Bobelio, j.b. Gedimino Gudausko, Čikagos skautams stovyklavietę leidusio naudotis vaistininko Rako, jūrų skaučių Kristinos Johnso-naitės ir Renatos Šmulkštytės kapų.

Sugrįžus prie kapinių vartų, sesė Taiyda priminė, kad svarbu pasimelsti už tuos, kurių niekas neprisimena. Prie vartų yra pati seniausia kapinių dalis. Itekusi kiekvienai sesei po gelytę, skautininkė Taiyda prašė sesių išsirinkti kapą, padėti ant jo gelytę ir sukalbėti maldele už velionės ar velionio sielą. Sugrįžusios sesės sustojusios ratu sugiedojo „Ateina naktis“ ir susimąstiusios išvyko į namus.

Sesė Vilytė

„Nerijos“ tunto gintarė kandidatė Vilija Pauliūtė, jūrų jaunės Nina Klepčarek ir Krista Weir Lietuvių Tautinėse kapinėse susimąsto prie tragiškai automobilio nelaimėje žuvusios sesės Renatos Šmulkštytės kapo.

„Nerijos“ tunto jūrų skautės, jūrų jaunės ir jų vadovės š.m. lapkričio 4 d. iškyloje į Lietuvių Tautines kapines

ISPŪDŽIAI IŠ PRAĖJUSIOS ASS METINĖS ŠVENTĖS LIETUVOJE

Akademinių Skautų sąjungos Metinė šventė — viena iš ASS kasmet ruošiamų švenčių, skirta pirmosios Studentų skautų draugovės įsikūrimo dienai (spalio 16 d.) paminėti. Ši šventė vyksta spalvingiausiam metų laike — rudenį. Tai metas, kai visi įsitraukia į darbą, o švenčių ir džiaugsmo akimirkų taip trūksta.

Šiais metais surengti 76-ąjį gimtadienį garbė teko Vilniaus skyriui. Dekla filisterio Edmundo Kulikausko pasiūlymo, ASS gimtadienio iškilmingoji dalis vyko pačioje Vilniaus miesto — širdyje, tai yra Žemutinės pilies Valdovų rūmų griuvėsiuose. Taigi, šioje istorinėje vietoje ir surengė Metinę šventę, kuri prasi-dėjo pačių akademikų su- rengtu koncertu. O pradžia buvo iš ties išpūdinga, kai grupelė kandidatų ir junjorų pantonimiškai vaidindami, tamsoje uždegė žvakeles, tarsi kokius žibintus, kurie tarsi paskelbė atidarymą. Po to dainos, eilės, smuiko griežimas...

Iškilmingajai daliai vadovavo tikroji narė Birutė ir tą dieną tapęs filisteriu Aurimas. Į minėjimą buvo pakviesta daug svečių, iš kurių tik nedidelis atvyko. Tarp jų norisi paminėti filisterį Algirdą Končią, kuris savo entuziazmu užkrečia, turbūt, kiekvieno akademiko širdį, taip pat skautininką Andrių Milaknį, bei Ateitininkų sąjungos atstovus ir t.t. Tačiau nepaisant to, netrūko nuoširdžių pasveikinimų ir gražių palinkėjimų. Reiktų paminėti, kad iškilmingos dalies metu net penki akademikai buvo pakelti į filisterius. Jiems ženklelius per-segė mumis nuolat besirūpinanti ir mūsų nepaliekanti filisterė sesė Jolita Buzaitytė-Kašalynienė.

Oficialioji dalis baigėsi tradiciniu valso šokių: šokti tikrąsias nares ir senjorus turėjo kviešti junjorai ir kandidatės. Deja, tik šį kartelį daugiau buvo žiūrincijų, nei šokančių. Turbūt buvo taip paveikti ap-

links, kad nesinorėjo trikdėti šių Valdovų rūmų skleidžiamos paslaptingos ramybės.

Na, bet tuo ASS Metinė šventė nesibaigė. Visų dar laukė linksmoji dalis, surengta Vilniaus sveikatingumo ir pramogų centre „Delfinas“. Linksmosios dalies vedėjai buvo kandidatė Eglutė ir junjoras Eimutis. Jų išradinumas ir energingumas taip išjudino visus ten susirinkusius, kad nepajutome, kaip pro langą pradėjo matytis apyaušris. Ne veltui, nes korybiniai žaidimai, šokiai, pirtis, vaišių stas-las, bei pačių gera nuotaika, leido pajusti ir išgyventi ASS švenčiamo 76-ojo gimtadienio — džiaugsmą.

t.n. Jūratė Tutlytė

SKAUTIŠKOS KŪČIOS DETROITE

Kviečiame visą Detroito visuomenę dalyvauti tradicinėje Kūčių vakarieneje, kurią ruošia Detroito „Gabijos“ ir „Baltijos“ tuntų skautės ir skautai. Kūčios vyks sekmadienį, gruodžio 10 dieną, 4 val. p.p., Dievo Apvaizdos parapijos salėje. Pradėsime su bendra iškilminga tuntų sueiga. Visi skautai ir skautės dalyvauja išieginėmis uniformomis. Po sueigos valgysime Kūčių vakariene.

Apie dalyvavimą prašome iš anksto pranešti Dainai Anuzienėi, tel. 517-545-0925 ar Rasai Karvelienei 248-380-1363. Kiekvieną šeimą kviečiame prisidėti prie Kūčių vakarienos kokių nors valgių. Pradėkime Kalėdų šventes kartu. Lauksime visų!

„Gabijos“ ir „Baltijos“ tuntų vadovybė

SKAUTIŠKI RENGINIAI

Čikagoje

Gruodžio 8 d., penktadienį — Jūros skaučių ir skaučių Kūčios 8 val. vak. Pasaulio lietuvių centro sporto salėje.

Gruodžio 8 d., penktadienį — „Aušros Vartų“, Kėrnarės skaučių tunto ir „Lituanicos“ skautų tunto Kūčios PLC didžiojoje salėje. Pradžią 7 v.v.

Gruodžio 9 d., šeštadienį — „Nerijos“ tunto sesės lankys senelius Holy Family vi-loje.

Sausio 28 d., sekmadienį — jūros skautų ir skaučių iškilminga Klaipėdos dienos sueiga PLC, Lemonte.

Vasario 3 d., šeštadienį — jūros skautų ir skaučių ruošiamą slidinėjimo iškylą.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors akelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. PETRAS KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of
Family Practice
ŠEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave. (219) 947-5279
Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-6236

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.
Valkų gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.

Priima Palos ir Christ ligoninėms.
Nuolaida naujai atvykusiems.

Dr. Rimas Novickis
CHIROPRACTIC PHYSICIAN
Manualinė fizioterapija, akupunktūros,
galvos skausmų (ir migrenos),
sportinių traumų specialistas
6645W. Stanley Ave., Berwyn, IL
60402, tel. 708-484-1111.
Valandos kasdien, savaitgaliais
susitarus. Kalbame lietuviškai.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už
prieinamą kainą. Pacientai primami
absoliučiai punktualiai. Susitarimui
kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave, Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

STOVYKLOS 2001 METAIS

Liepos 7-18 d. — Čikagos skautų ir skaučių Rako stovyklavietėje, Custer, MI.

Rugpjūčio 5-18 d. — Kanados rajono skautų ir skaučių stovykla „Romuvos“ stovyklavietėje.

LSS FILISTERIŲ SUEIGA

Filisterių Skautų Čikagos skyriaus sueiga - pietūs „Seklyčioje“ vyks šeštadienį, lapkričio 18 d., 1 val. p.p. Apie dalyvavimą iš anksto pranešama pirmininkei Ramonai Kavackaitei, tel. 708-499-0687.

Jūrų skautės Vaiva Rimeikaitė ir Nida Lendraitytė, j.v.s. Vilgailė Lendraitytė ir „Nerijos“ tunto tuntininkė j.ps. Danutė Navickas, po maldos prie sesės Johansonaitės kapo Lietuvių Tautinėse kapinėse, klausosi skautininkės Vilgailės prisiminimų apie tragiškai automobilio nelaimėje žuvusią a.a. sesę Kristiną.

Gal net ir per jauna, nes daugumas tik trisdešimtmečiai ir keturiasdešimtmečiai. Nors gerai išsimokslinę, moka svetimų kalbų, visi sakosi — anglų, tačiau patyrimo nedaug. O tokioms pareigoms patyrimas — svarbiausia vertybė. Be jos vežimas sunkiai riedės, ypač kai ir pagalių jo ratuose nestigs. Tai parodė ir vyriausybės programos svarstymas Seime. Lapkričio 10 d. „Drauge“ švietė 13 malonių veidų — dvylika ministrų ir viena ministrė. Trylika — skaičius nelabai laimingas, bet vis tiek didelė pažanga; LDDP valdymo laikotarpiu buvo berods 21. Rinkimus pralaimėjusi, Centro sąjunga siūlė devynis, ir tikrai būtų užtekę. Sudarymas irgi buvo nelengvas: žiniasklaidos nuogirdomis, užsispyrimais bei nuolaidomis sau talkininkus rinkosi premjeras ir Seimo pirmininkas, o paskui gana prieštaringomis nuomonėmis su jais kaitaliojosi ir prezidentas. Dėl to ir vieną dieną spaudoje skelbtos numatytos „tikrų“ ministrų pavardės, kitą — jau buvo pakeičiamos kitomis „tikromis“. Taip atsitiko ir man: klaidą atitaisantis rankraštas tikslu nebespėsiok, ir būsimu švietimo ministru šioje skiltyje paskelbiau Rolandą Pavilionį. Dėl to skaitytojus atspirašau. Karščio buvo ir Seime, priiminėjant vyriausybės pasiūlytą programą. Ji „pralindo“, tačiau jau aišku, kad jos vykdymas bus nuolat „tarkuojamas“ iš anksto susidariusios opozicijos. Būdinga, kad balsuojama buvo „grynai“ pagal partijų linijas: naujapolitikai — socliberalai, liberalai, centristai, krikščionys modernistai — už, socialdemokratų koalicija — prieš, konservatoriai ir kiti dešinieji susilaukė. Keista ir toji išankstinė opozicija, pradėjusi rodytis, su vyriausybės programa dar gerai nesusipažinus, o gal jos nė nesuipažinus. Toks nusiteikimas jau sakytų, kad opozicija visada bus „prieš“: jeigu ne mano siūlymas, tai ir negeras. Ar ji irgi balsuos prieš, jei pozicija pasiūlys prie jos „linijos“ priderintą įstatymo projektą? Taip pat, ką reiškia susilaukusiųjų? Teoretiskai išeitų, kad jie siūlymui nepritaria, tačiau nebusuodami vis tiek lieka bereikšmiai. Ar jie tokie bus ir toliau?

Tačiau ir prieštaringus pradinius vejus Seime patyrusi, Pakso vyriausybė nesvyruoja, bet narsiai kimba į darbą. Jau pirmame posėdyje premjeras reikalavo atstatyti Panevėžio policijos vadovus. Klausimas tik, ar pakaks jam jėgų valstybės trylikaratį vežimą užtempti atgal į kalną. Kitas klausimas: kur pradėti? Mano supratimu, didžiausias dėmesys turėtų būti skirtas švietimui ir teisėsaugai. Į Lietuvos mokyklas reikia grąžinti kosmopolitizmo iš jų išguitą tautą, į teisėsaugą — teisę. Modernia, Vakarų Europos pavyzdžiu. O tai padaryti tikrai galima, nes tų sričių tvarkymas nesurištas su išoriniais poveikiais, pakeitimai liečia tik Lietuvos vidaus reikalus, ir čia ji laisva elgtis kaip nori. Bet pakeitimams įgyvendinti turi būti ir visapusiškai tinkami pareigūnai. Ar Algirdas Monkevičius vadovauti švietimui ir Gintautas Bartkus — teisei vertai parinkti? Švietimo ministras, 44 metų Monkevičius, Lietuvoje nėra žinoma asmenybė, rašo savaitinis žurnalas „Veidas“. Jo profesija — matematikas bei fizikos mokytojas. Baigęs Šiaulių pedagoginį institutą, mokytojo Akmenėje, buvo Lietuvos komunistų partijos Akmenės skyriaus vedėjas. Maskvoje apgynė socialinių mokslų daktaro disertaciją, grįžęs direktoriavo Papilės vidurinėje mokykloje, dirbo Akmenės rajono švietimo skyriaus vedėju. Sakosi moka anglų, prancūzų ir rusų kalbas. Pataruoju laiku jis buvo Šiaulių universiteto Socialinių mokslų fakulteto dekanas. Ministru pasiūlytas socliberalų partijos, į kurią jis įstojo tik šiais metais po savių valdybių rinkimų. Monkevičiaus artimiausias bendradarbis, gal ir įtakingas neoficialus viršininkas, Lietuvoje gerai žinomas, taip pat jau spėjė ir užsienio lietuvių su savių supažindinti, Seimo švietimo komiteto pirmininkas Rolandas Pavilionis. Ar galime tikėtis, kad toks duetas Lietuvos mokyklas lankančiam jaunimui duos tai, ko jam labiausiai reikia?

O ar daug naudos gaus ir Lietuvos teisėsauga iš 34 metų Gintauto Bartkaus, buvusio Adamkaus advokato ir įrodžiūsiu teisėjams, kad jis, dirbdamas Čikagoje, gyveno Šiauliuose ir dėl to turi teisę kandidatuoti į Lietuvos prezidentus. Nors, pagal „Veidą“, naujas Teisingumo ministras turi ir daugiau gerų privačių — jaunas, protingas, imlus, naujų idėjų kupinas, puikiai anglų kalbą mokantis teisininkas — tačiau tarp Lietuvos dabar esančių penkių šimtų advokatų pagal kompetenciją, kvalifikaciją, klientūrą negali kandidatuoti į vietą pirmajame geriausių advokatų šimtuose.

Toliau svarbos atžvilgiu laikyčiau Lietuvos žmones tiesiogiai liečiančius, iki šiol juos skurdinčius, prieštaringais „ėjimais“ pasizymėjusius, Ūkio

Barelis mūsų visuomenininkų, kuriuos galima sutikti kone kiekviename renginyje Čikagoje. Iš kairės: Stasys Dziugis, Marija Ambrozaitienė, Natalija Vaznelienė, Jonas Vaznelis, Sofija Dziugienė.

ir Finansų ministerijas. Joms vadovaus kraštui jau žinomi artimi Pakso bendradarbiai, anksčiau jo kabinete buvę ministrai — Eugenijus Maldeikis (Ūkio) ir Jonas Lionginas (Finansų). Jie ministrais tapo tik premjero užsispyrimu, nes šių pareigūnų palikimas iš derybų su „Williams“, atrodo, prezidento per daug nežavėjo. Ne per geriausius pažymius šioms keturiasdešimtmečiams rašo ne „Veidas“. Lionginas draugų aptariamas, kaip geras savo srities specialistas, tačiau jo, kaip valstybininko, patirtimi abejojama, o Maldeikis vertinamas labiau kaip kalbėtojas, teoretikas, negu ūkio strategas, teigia šis žurnalas. Ir jiems abiem teks įrodyti visuomenei, kad ne nežinojimas, kaip tokioje padėtyje tvarkytis, bet tik nepatirtimas sutarčiai su „Williams“ paskatino juos iš vyriausybės pasitraukti.

Labai teigiamai „Veidas“ žiūri į visuomenei taip pat mažai žinomą Žemės ūkio ministrą, keturiasdešimtmetį Kęstutį Kristinaitį, kurį gabiau bei apskriui vadindami, palankiai vertina ir LDDP „žemėninkai“, ir konservatoriai žemės ūkio strategai. Šis Žemės ūkio akademiją baigęs politikas yra ir kartu geras organizatorius, mokas uždirbti pinigų, likimui nepasiduodantis, verslininkas. Jeigu tai teisybė, Lietuvos žemės ūkiui tokio vadovo kaip tik ir reikia. Tačiau stebėtojai teigia, kad kai kurie socliberalų pasiūlyti ministrai pareigas ėmė net nematę vyriausybės programos. Tarp jų ir Kristinaitis.

Užsienio politika šiais laikais ne tik nuo Lietuvos priklausoma, todėl ne vienas iš buvusių Užsienio reikalų ministrų Lietuvos padėties tarptautiniuose vandenyse nei pagerino, nei pablogino, nors Saudargui stipriai priekaištaujama už neorganizuotumą ir ne-

sugebėjimą suburti tinkamas diplomatinės tarnybos. Kaip seksis Antanui Valioniui, kuris ir angliškai „sunkiai įkerta“, klausukas nemenkas? Bet jis yra politologijos ir socialinių mokslų daktaras ir turi gerą patyrimą užsienio reikalų tarnyboje. Lenkijoje ambasadoriaus pareigas ėjo gerai. Asmeniškai Seimo pirmininko bičiulis: sovietmečiu abu kartu dirbo Lietuvos komunistų partijos centro komiteto instruktoriais. Ar tos pareigos dar ir šiandien išskyrė jį iš kitų ministrų? Jis nepanorėjo ištarti paskutinių prielaidų žodžių „tepada man Dievas“.

Linus Linkevičius, naujas ir jau buvęs Krašto apsaugos ministras, iš visur gauna tik gerus pažymius. Padės jam ir ambasadoriaus prie NATO Briuselyje patyrimas. Taip pat ir kariuomenės vadas Kronkaitis, Lietuvos karį į žmogišką gyvenimą grąžinęs. Jeigu Paksas nesumažins kariuomenės biudžeto ir šio išmintingo generolo neatleis, krašto apsauga liks gero dviejų rankų. Tačiau vidaus apsauga rūpintis vėl mažai žinomas, bet ir nenorintis, kad apie jį daug žinotų, inteligentiškas teisininkas, flegmatiškas žmogus, Vytautas Markevičius, kuris, pagal „Veidą“, neturi nei savo komandos, nei aiškos strategijos ir nelabai įsivaizduoja, kokių permainų imsis ministerijoje. O permainų čia labai daug reikia, nes nusikaltimai per paskiausius kelerius metus tik augo ir augo. Ką gi veikia tos įstaigos 38,000 tarnautojų?

Likusiai penki ratai — susisiekti, sveikatos apsaugos, socialinio draudimo, aplinkos apsaugos, kultūros — (pastarąją priglaidus prie švietimo, gali būti perdirbti į du) riedės lengviau, nors bėdų pakaks ir jiems. Painiausia iš jų yra toji vadinama aplinkos apsauga;

kas ji yra ir ką saugo? Ar ne Sveikatos ministerijos uždavinys būtų daboti gatvių, kelių, kiemų, namų aplinkos, laiptinių svarą. Žemės ūkio ministerijos — nuo užteršimo saugoti laukus, miškus, upes, ežerus, iš Vidaus reikalų ministerijos pasitelkus policijos priežiūrą? Ar tas reikalas nėra tik perdetai išpūstas, kad kam nors reikia žinovu pasirodyti? Kažin ar naujapolitikams nemėgti atidžiau pažiūrėti ir valdžios užsimotus uždavinius ir nuodugniau panagrinėti jų prasmę? Ypač šiais ekonomiskais sunkiais laikais.

Sukaktuvininkas Bronius Nainys.

SVEIKINAME!

dienraščio „Draugo“ nuolatinį bendradarbį **Bronių Nainį**, šiandien švenčiantį 80-ąjį gimtadienį!

Redakcija

* **Jurbarko savivaldybės miesto nuotėkų valymo įrenginių statybos investicijai** projektui vyriausybės skyrė 1.1 milijono eurų paskolą. Šiuo metu Jurbarkas neturi nuotėkų valymo įrenginių ir nevalytos nuotėkos per Mituvos upę patenka į Nemuną. (Elita)

aplinkos gerinimo būtinybė. Gauti atsakymai iš vyriausybės tuo metu pasižymėjo optimizmu, buvo užtikrinama, kad Lietuvoje kryptingai kuriamas investicijoms palankus klimatas. Deja, kaip žinome, investicijų skatinimo politika Lietuvoje pasirodė mažiau sėkminga nei kaimyninėse Vidurio ir Rytų Europos valstybėse. Posėdžiuose buvo iškeltas klausimas dėl dvigubo užsienio lietuvių grįžtančių ir tėvynę, pajamų apmokestinimo. Šio apmokestinimo panaikinimas prisidėtų prie užsienio lietuvių kapitalo pritraukimo į Lietuvą.

Kultūros srityje pasiekta, kad Lietuvos vyriausybė padėjo parengti pirmosios lietuviškos knygos metinių minėjimą.

Aktualūs debatai buvo ir užsienio politikos klausimais, kadangi tuo metu NATO buvo svarstomas plėtros klausimas, o Madrido viršūnių susitikime

Ar tai tamsi ateities pranašystė?

Nepavyko šį kartą! Amerika niekaip negali atrasti siūlo galo, prie kurio prikabinas būsimas prezidentas. Matyt, kažkoks išdykęs katinas tuos siūlus taip supainiojo, kad — nei galo, nei pradžios... Nejaugi tai tamsi ateinančių ketverių metų pranašystė, kai dabartinis tarys bus perkeltas į Vašingtoną? Juk tuose pačiuose rinkimuose išrinktieji atstovauti mums visiems yra beveik lygiai padalinti tarp abiejų partijų ir bet kokių svarbų nutarimą ar įstatymą, nepaisant, kiek jis naudingas kraštui, atmes vien dėl to, kad opozicijos pasiūlytas?

Nelaikas šiandien svarstyti, ar balsavimo metodas, kuriuo iki šiol buvome įpratę naudotis, geras, ar blogas. Tą reikala galima sutvarkyti iki kitų rinkimų, kad maišatis Floridoje ar kurioje kitoje valstijoje nepasikartotų. Kas įvykdyta — įvykdyta, reikia susitaikyti su lapkričio 7 d. rinkimų pasekmėmis. Tačiau, kaip eilinis pilietis gali su tuo susitaikyti, jeigu „išrinktieji“ su jomis nesitaikė? Abudu juk negali laimėti prezidento rinkimų. O gal galėtų? Sakykime: Al Gore sėdi Baltuosiuose rūmuose dvejus metus, po to — George W. Bush vėl dvejus. (Galėtų mesti burtą, kuris pirma.) Po dvejų metų jau žinotume, kuris tinkamesnis būtų prezidentu ir artimiausiose rinkimuose už tą pabalsuotume. Antrasis galėtų nuskeisti užmarštyje, kaip daug pretendentų į aukščiausią valdžios vietą jau nuskeno.

Juokauti galima, galbūt net reikia, nes dabartinė padėtis kelia pasišlykšėjimą ir... gėdą. Prieš pasaulį. Net Meksika pasisiūlė tarptininkauti, esą, ji turinti daug patirties su balsavimų nesklaidumais, galėtų padėti ir kaimyninė Amerikai. Daug užsienio lietuvių prieš LR Seimo rinkimus (ir po jų, kad buvo išrinkti ne tie, kurių norėta) kritikavo Lietuvą, siūlydami savo patarimus ir paramą. Vis tik rinkimai praėjo sklandžiai, užsienio stebėtojai jokių sūkčių ar neišskumų nepastebėjo, naujoji vyriausybė sudaryta — vėl vyriausią demokratine santvarka, kurios Lietuva nepažino bent pusimty metų. (Daugumas išrinktųjų į Seimą ar gavę ministrų titulus anais laikais net gimę nebuvo, tad nepažino kitokios valdymosi sistemos, tik komunistinė.)

Todėl mes, iš esmės priklausančios „dviem tėvynėm“ — vienai šiaurės Atlanto, an-

trajai prie Baltijos jūros, negalime nejausti nusivylimo šiais prezidento rinkimais Amerikoje. Galime garsiai neprisižadinti, bet vis tik mums svarbi Amerikos dabartis, ateitis ir užsienio nuomonės. Esame šiame krašte giliai šakni įleidę, patys, kad daugeliu jau išrauti neįmanoma.

Taip ilgai nesitęs: anksčiau ar vėliau (tikėkime, kad anksčiau) bus padarytas sprendimas ir sužinosime, kas išrinktas prezidentu. Tik gaila, kad abu kandidatai (ar juos tebegalima vadinti tuo vardu?) dabar rinkėjams parodo „tikrąjį savo veidą“, ne tą, kuris šypsojosi iš visų televizijos ekranų, spaudos puslapių rinkiminei kampanijai slenkant į pabaigą. Tuomet tiek respublikonas Bush, tiek demokratas Gore švietė geranoriškumu, demokratiškumu ir sušnekamumu. Dabar ir jie, o ypač jų artimiausieji patarėjai, kančia vieni kitus, grasina teismais, dvelkia pačiu kiečiausiu užsispyrimu ir sėja susipriešinimo sėklą demokratų respublikonų partijų ežia. Dėl to kyla pavojus, kad sprūdis, kurį tas tampymasis sukels, gali būti sunkiai užtaisomas, o juk respublikonai su demokratais turės dirbti Senate, Kongrese, valstijose ir miestų savivaldybėse. Argi Gore ir Bush apie tai nepagalvoja? Argi dabar svarbiausias tikslas: kiek galima stipriai įkalti mintį Amerikos piliečiams, kad „opozicija tokių pasekmių galėjo pasiekti tik sūkiavimu“, kad visose valstijose „savi žmonės“ sugebėjo pakreipti balsus norima kryptimi — kitaip opozicijos kandidatas nebūtų taip pavojingai arti prisikases, tiek balsų gavęs.

Kol kas amerikiečiai dar kantrūs. Daugelis mano, kad vis tik svarbu atkasti teisybę, net jeigu reikėtų ilgokai palaikyti prezidentinių rinkimų pasekmių. Tačiau kantrybė jau taip pat pradeda irti. Apklausoje vis mažiau ir mažiau turi teigiamų žodžių apie abu kandidatavusius. Pradedama kalbėti, kad „meška su lokiu, abu du tokie“. Gal dėl to ir balsų skirtumas yra toks menkas: kai žmogus nėra tvirtai nusistatęs, ką remti, tiki, kad abu kandidatai per daug panašūs: ar balsuosi už Bush, ar už Gore, didelio skirtumo nebus. O tuo neturėtų didžiulius nei demokratų, nei respublikonų. Nemokratai didžiulius ir viešais įtarinėjimai, kaltinimais.

LR SEIMO IR JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ATSTOVŲ KOMISIJOS DARBO ĮVERTINIMAS

Nr.10

LIŪDA RUGIENIENĖ

Šios sudėties komisija posėdžiavo du kartus 1996 metais: kovo 16 ir rugsėjo 2-8 dienomis. Turbūt nesuklysiu pasakyti, kad konkrečiausias šios komisijos veiklos nuopelnas — Lietuvos grįžimo į tėvynę informacijos centro įkūrimas. 1996 m. spalio 23 d. Seimas, atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Seimo ir Amerikos (JAV) lietuvių bendruomenės komisijos 1996 m. rugsėjo 6 d. rezoliuciją „Dėl JAV lietuvių grįžimo ir integracijos tėvynėje“, nutarė pasiūlyti Lietuvos Respublikos vyriausybei: 1. iki 1997 m.kovo 4 d. patvirtinti

Lietuvių grįžimo ir integracijos tėvynėje programą; 2. rengiant 1997 metų valstybės biudžeto ir atskaitymų į savių valdybių biudžetus normatyvų bei dotacijų projektą, numatyti lėšas Lietuvii grįžimo ir integracijos tėvynėje programai vykdyti; 3. iki 1997 m. kovo 4 d. Vilniuje įsteigti lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centrą; 4. iki 1997 m. sausio 1 d. sudaryti lietuvių grįžimo ir integracijos tėvynėje koordinacinę komisiją, į kurią įtraukti ir Amerikos (JAV) LB atstovus.

Su Lietuvos grįžimo į tėvynę

informacijos centru mūsų komisija palaiko glaudžius ryšius, kiekviename posėdyje išklauso informaciją apie centro veiklą, ir galime tik pasidžiaugti ta veikla. Centras turėtų tapti svarbiu įrankiu, įgyvendinant „Integralios Tautos“ ir kitas programas.

Po 1996 m. rudens Seimo rinkimų komisijos sudėtis kiek pasikeitė — Seimui ėmė atstovauti 5 pagrindinių parlamentinių partijų atstovai. Galutinai dabartinės sudėties komisija susiformavo 1997 m. pabaigoje, kai JAV lietuvių Bendruomenė išrinko naujus 5 savo atstovus. Po 1996 m. Seimo rinkimų buvo surengti 7 komisijos posėdžiai, šis posėdis yra jau aštuntasis.

1997 m. kovo 10-14 d. posėdžiuose buvo nagrinėjami daugiausia kultūros, Pietryčių Lietuvos švietimo, ryšių su išeivija, sporto klausimai. Švietimo ir mokslo ministerija nusprendė atsizvelgti į komi-

sijos siūlymą sudaryti bendrą darbo grupę, kuri įgyvendintų „Integralios tautos programą mokslo ir švietimo srityse“, taip pat siūlymą supažindinti mokyklas su pirmajai lietuviškai knygai skirtais leidiniais. Komisija gavo paaiškinimus ir apie vyriausybės vykdomą Pietryčių Lietuvos švietimo politiką, tačiau šis klausimas neatrodė ir dabar neatrodo išspręstas. Jis tapo vienu pagrindinių komisijos rūpesčių. Posėdžiuose priimta 10 rezoliucijų.

Tų pačių metų birželio mėnesį vykusiuose posėdžiuose, šalia komisijai nuolat rūpinų kultūros, švietimo ir ryšių su išeivija klausimų, buvo taip pat akcentuojamos Lietuvos ekonomikos problemos. Nors Lietuvos ekonomika tuo metu išgyveno pakilimo laikotarpį, komisija domėjosi, ar vyriausybė yra visiškai aiškiai ekonomikos vizija, ypač pabrėžiant investicijų skatinimo ir verslo

aplinkos gerinimo būtinybę. Gauti atsakymai iš vyriausybės tuo metu pasižymėjo optimizmu, buvo užtikrinama, kad Lietuvoje kryptingai kuriamas investicijoms palankus klimatas. Deja, kaip žinome, investicijų skatinimo politika Lietuvoje pasirodė mažiau sėkminga nei kaimyninėse Vidurio ir Rytų Europos valstybėse. Posėdžiuose buvo iškeltas klausimas dėl dvigubo užsienio lietuvių grįžtančių ir tėvynę, pajamų apmokestinimo. Šio apmokestinimo panaikinimas prisidėtų prie užsienio lietuvių kapitalo pritraukimo į Lietuvą.

Kultūros srityje pasiekta, kad Lietuvos vyriausybė padėjo parengti pirmosios lietuviškos knygos metinių minėjimą.

Aktualūs debatai buvo ir užsienio politikos klausimais, kadangi tuo metu NATO buvo svarstomas plėtros klausimas, o Madrido viršūnių susitikime

jaunimo pastangas studijuoti JAV universitetuose, tuo tarpu Lietuvos švietimo vadovai galėtų labiau prisidėti puoselėjant lietuvių išeivių bendruomenę. Efektyvi priemonė galėtų būti Lietuvos televizijos vaizduojamųjų kopijų platinimas ir rodymas užsienio lietuviams, supažindinant su šiuolaikine Lietuva.

Komisijai išreiškus susirūpinimą, kad per mažai remiamos visuomeninės organizacijos, dirbančios su vaikais, švietimo ir mokslo ministerija sudarė grupę, turinčią paruošti tokių organizacijų remimo programą.

Komisija taip pat aptarė liudijimų apie genocidą bei rezistenciją rinkimą. Šuo klausimu buvo gautas atsakas iš Lietuvos Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro, kuris pradėjo vykdyti programą „Gyvoji atmintis“.

Bus daugiau

PAS S. ČIURLIONIENĘ, KAUNE

IRENA ANTANINA SUVEIZDIENĖ

Sofijos Čiurlionienės namuose, pas gimines Kaune, Žemaičių gatvė Nr. 10 (ar 12), apsigyvenau dar karui nepasibaigus, būdama paaugliukė, ir išgyvenau tenais septynerius metus. Namas buvo gražus, baltas, dviejų aukštų, su balkonu, žiūrinčiu į Gedimino gatvės laiptelius. Matėsi visai netoliese esanti Jūgos bažnyčia. Pats namas buvo beveik atsirėmęs į didelį kalną, o kiemas buvo siauras ir ankštas, suspaustas tarp kalno ir namo. Iš kiemo laiptukai vedė į namo rūšį. Tai atsarginio išėjimo laiptai. Dar vieni laiptai kopė į kalno viršūnę. Čia buvo labai malonu, niekas iš pašaliečių neužklydavo. Patis namo paradinės durys, atviriančios į Žemaičių gatvę, būdavo pastoviai užrakintos, visi turėjom savo raktus. Dėkinga vieta, arti centras, parduotuvės Laisvės alėjoje, „Aušros“ (II) gimnazija senamiestyje, teatras, bažnyčia. Visur nueidavau pėstute, nes visuomeninio transporto tuomet nebuvo.

Mano giminių nuomojamas butas antrame aukšte buvo erdvus — iš 6 kambarių ir virtuvės. Iš jų du kambariai jungėsi slankiojančiomis durimis, kas man buvo naujiena. Kabojo ant sienų M. K. Čiurlionio ir kitų dailininkų paveikslai, parketas. Tačiau, karas... Elektrinė buvo su sprogdinta, vakarais žibindavome karbidines, man atrodo, „kvepiančias“ česnakus, lempas. Kambariuose buvo šalta, šnekučiuodavomės, susigūžę dažniausiai virtuvėje. Aš pamokas ruošdavau šiltai apsiirngus, nors grafas Vladimiras Zubovas, S. Čiurlionienės žentas, šiek tiek pakūrendavo vietinį namo centralinį apšildymą. Jis dažnokai ateidavo patikrinti, ar dar „gyvi“ radiatoriai, ar mes nesusalome. O anglių ir malkų prakuroms buvo menkos atsargos, reikėjo labai taupyti.

Karas dar nebuvo pasibaigęs, dar užskridę lėktuvai bombarduodavo Kauną. Kai sustaugdavo sirenos, mes visi skubiai, užtamsinę langus, lėkdavom į rūšį. Čia jau rasdavom pirmojo aukšto gyven-tojus, šeiminingą Sofiją Čiurlionienę, jos dukrą, irgi rašytoją, Danutę Čiurlionytę-Zubovienę, patį grafą, architektą Vladimirą Zubovą, ramiausiai nusiteikusi, ir jų vaikus — Dalytę ir Kastytę, tada dar mažą berniuką. Rūsyje uždegdavo žvakę ar spinksulę. Prieblandoje geriausiai žiūrėdavau tik vieną rūšio sieną, kuri buvo iki lubų užkrauta malkomis. Vėliau aš sužinojau, kad už tų malkų buvo slaptos durys į slėptuvę. Ten okupacijos metais slėpėsi žmonės, reikalingi pagalbos, S. Čiurlionienės dėka ir šeimos rizika.

Mūsų namas buvo kaip tvirtovė su užrakinamomis paradinėmis durimis ir, reikalui esant, su atsarginiu išėjimu — per rūšį į kalną. Tačiau gailėtingumo čia netrūko. Paskambinus kam nors į duris, aš skubiai nusileisdavau iš antrojo aukšto pažūrėti, kas skambina. Jei man atrodydavo kažkokie įtartini nepažįstami žmonės, sakydavau, ateikite vėliau, neturiu raktų, o jei vargšai, tai, atrakinusi duris, susėldavau, kuom galėdama. Taip būdavo elgiama si mūsų namuose, net nesusitarus.

Iš antrojo aukšto balkono dažnai matydavau kažkur varomus nuplyšusius ir alkanus vokiečių belaisvius. Kar-

tais pasisekdavo į kolonos pa-baigą numesti duonos, ar sumuštinių. Galvodavau, gal ir mano tėveliui kas nors pa-duos duonos. — Vėliau, nakti-mis girdėdavau dardant ta pačia akmenuota Žemaičių gatvę sunkvežimius — „po-lutorkas“. Kas čia darosi? Aš su baimė žiūrėdavau pro užuolaidų plyšį... Kėbule sėdė-davo keletas žmonių ant baltų, paklodėmis surištų, ry-sulių. Čia, gyvendama pas Čiurlionienę, pamaciau savo akimis ir sužinojau, koks „ro-jus“ atsivėrė mūsų žmonėms. Prasidėjo nekaltų žmonių trėmimas į Sibirą.

O ir mano tėvelis, nepriklau-somos Lietuvos kariuomenės kapitonas Antanas Staronis buvo dingęs be žinios. Tada dar nežinojau, kad jis tikrai išvežtas į Sibiro lagerius. Mama slapstėsi, keitė gyve-namąją vietą, kaip ir seserys. Gyvenom kas kur.

Rašytoja Sofija Čiurlionienė buvo labai įspūdinga moteris. Jaunystės grožio pėdsakai veide ir vešlūs, žili, papurę, pasitarę plaukai, susukti į kuodą, puošė jos galvą. Švel-niai šypsodama ir truputį švepluodama, kalbėjo. Buvo maloni, tačiau jau senstėjusi ir į antrąjį aukštą užlipdavo su lazdele. Ji mano gimines gerai pažinojo, bet ką jie apie mane kalbėjo, aš nežinojau. Čia aš jaučiausi saugi. Į S. Čiurlionienės namus ateidavo svečių ir reikalingų žmonių. Ten vykdavo galbūt literatū-riniai vakarai. Aš, jei ką nors nujaučiau, mačiau ar girdė-jau, tai niekad nieko ne-kalbėjau. Nemačiau — neži-nau — negirdėjau; tokie buvo laikai. Kartą čia užklydo dvi alkanos, elgetaujancios, mažos mergytės, vokiečių. Jos buvo priimtos, nupraustos ir pavalgydintos. Ilgą laiką jos čia augo. Viena gavo Eglės vardą, kitos — neatsimenu kaip. Augau ir aš. Man pas gi-mines buvo nebloginai. Mano dėde, mamos brolis Tadas Ka-valiauskas chemikas-farmaci-ninkas, dirbo vaistų fabriko „Sanitas“ vyriausiu inžinie-riumi. Jis išgelbėjo fabriką nuo susprogdinimo, kaip da-bar sakoma „išsaugojo darbo vietas savo žmonėms“, o kitas dėdė, kartu gyvenęs, Leonas Misevičius, prof. gydytojas, dėstė ausų-nosies-gerklės li-gas Medicinos institute ir dir-bo klinikose. Pirmojo žmona buvo provizorė, o antrojo — akušerė-felcerė, todėl išgyven-davom nuo atlyginimo iki atly-ginimo. Aš galėjau mokytis. Su maistu ilgai buvo dideli sunkumai — kortelių sistema. Kartais pas S. Čiurlionienę atvažiuodavo iš kaimo veži-mas, prikrautas maisto pro-dukto ir malkų, surištų į pun-delius. Kaimiečiai apsinakvo-davo, pasižėrė arkliais. Tada ir mes iš jų išgydavom pro-dukto. Čiurlionienės namuose pietus virė ir šeiminingavo tokia Magdūtė, kuri turėjo savo kambarį, o vakarais ji mokėsi Medicinos mokykloje. Mums pietus virdavo ateinan-ti iš klinikos sanitarė Valtė. Ji man valgyti negailėjo, vis ragindavo: „Valgyk, valgyk, vaikute, tu augi ir mokaisi“. Aš buvau labai jautri, greit su-sigraudindavau, ypač žiūrėda-mi į tą Čiurlionio paveikslą, vaizduojantį liguistą, sulysusį, sėdintį ant stataus kalno kū-dikėlį, belaukiantį rankutėje pienės pūkelį galvutę. Galvo-davau, kur mano tėtė ir mama? Kur juos vėjai nupūtė? Ar jie pavalgė? Paaugusi la-biausiai iš paveikslų mėgau Jūros sonatų ciklą ir Šauli. Tuomet nė sapne nesapnavau,

Kaunas. Rotušės aikštė.

Nuotr. Viktoro Kapočiaus

kad mano gyvenime, dirbant ekskursijų biuro vadove, ir inžiniere, taip dažnai teks populiarinti Čiurlionio vardą tarp žymiausių lietuvių.

Kartais vėlai vakare, pa-ruošus pamokas, imdavausi kito darbo. Mano dėdė daktaras retkarčiais prašydavo ma-nęs perpiešti, gerokai padi-dinant, iš prancūziškų medicinos knygų schematinius ausų-nosies-gerklės brėžinius, kaip vaizdinę studentams medžia-gą, pats pataisęs netikslumus, nes literatūros ir plakatų medicinos institute tada ma-žai buvo. Jis juokaudavo: „Po-karo gausi saldinių“. Saldai-nių norėdavau tuoj pat ir aš jų prasimanydavau. Kartais iš dėdės gaudavau neišnaudotą duonos kortelę, už tuos talo-nus nupirkdavau duonos ke-paliuką parduotuvėje, Laisvės alėjoje, ir tuoj pat už krau-tuvės kampo parduodavau moterims, laukiančioms tos duonos. Jos turėdavo namų darbo saldinių. Dėdei pa-klausus, ką veikiau su duonos talonais, atsakydavau, kad juos iškeičiau į saldinius „ant pagaliuko“, t.y. laizdomus.

Tie brėžiniai kaip mane nukamavo. Kambario buvo šalta, už lango — naktis, tamsa, vėjas. Kartais iš kiemo pusės link ilgųjų Kauko laiptų, girdėdavosi baisus, šiurpus kačių kniaukimas. Gimnazijoje kažkas pasakojo, kad atsirado plėšikaujančių „Juodųjų ka-tinų“ grupės. Gal čia ir kniaukė tie dvikojai katinai, gėsdindami žmones.

Kartą atsitiko toks juoke-lis. Aš norėjau užsigerantuoti gauti geresnį pažymį iš pie-šimo, nes dažnai mano stilius neįtikdavo mokytojai. Reikėjo nupiešti II mergaitę gimnazi-jos („Aušros“) emblema. Sugal-vojau prašyti pagalbos. Nu-ėjau pas grafą, Vladimirą Zu-bovą ir įsidrąsinus tariau: „Juk Jūs taip gražiai supro-jektavote savo namą, kitus ob-jektus, dėstote universitete, tai padėkite ir man“. Grafas nusijuokė ir pasakė, kad rytų bus gatava. Jis man padarė šešis emblemos variantus. Kai nunešiau piešimo mokytojai, ji įvertino darbą „trejetu“. Ne-trukus, sutikęs mane na-muose, grafas klausia, kaip man pasisekė su tomis em-blemomis? Aš nedrįsau prisi-pažinti, kad iš „trejeto“ neiš-sikapsčiau... Pamėlavau, kad gavau ketvertą nes, nenorėjau nuliūdinti grafo. Grafas buvo santūrus ir mielas, niekada neleidavo jo pasveikinti, jis visad suskubdavo pirmas pa-sisveikinti, pajuokauti, pagel-bėti.

Gyvenant pas S. Čiurlio-nienę, patyriau didelį smūgį, kai, baigus griežtąją „Aušros (II) gimnaziją ir išlaikius kon-kursinius egzaminus į Medici-nos institutą, buvau išbraukta iš studentų sąrašų dėl socia-linės kilmės, mat tėvas „neži-nia kur dingęs“ (gal pabėgęs į

Ameriką), seneliai provizoriai, Ariogaloje turėję nuosavą vaistinę ir žemės, vadinasi — jie buvo kapitalistai ir buožės ... Mamos brolis ir senelio bro-lis, Kavaliauskai, Raseiniuose buvo gydytojai, o aš — bur-žuų palikuonė.

Nuo S. Čiurlionienės namų iki geležinkelio stoties buvo tik 20 minučių kelio greitu žingsniu. Tenai, šalia stoties, buvo įsikūręs vaistų fabrikas „Sanitas“. Reikėjo man įsida-rbinti darbininke ir pradėti savarankišką gyvenimą. O tai padaryti nebuvo lengva, padėjo dėdė, bet man reikėjo slėpti, kad „Sanito“ vyriausias inžini-erius — mano giminė. Pa-rėjus iš darbo namo, dažnai ant laiptų sutikdavau grafą Zubovą. Sakytiau, kad iš visų namo gyventojų jis labiausiai mėgdavo pajuokauti. Jis klausdavo: „Kaip gyvena dar-bo laudis? Kaip stachano-vietė, ar įvykdė darbo normą, kada laikraštį tavę matysim? Ar kojų greit nepakratysi? Kada pasaulį naują pastaty-sim“... Aš pareidavau labai pa-vargus, man dar tebuvo 18 metų, juokauti nenorėjau.

Praėjus daug metų, jau dir-bant Vilniuje, aš buvau ko-mandiruota į Šakius landšafto architektūros klausimais. Ap-siūčiau nedideliame viešbu-tyje. Gavau kambarį trimis. Vakare atsirado dar dvi to kambario gyventojos. Pasiro-dė, jos buvo iš Maskvos kino studijos. Jos atvažiavo filmuoti vieno kolūkio, o po to turėjo važiuoti į Kauną, susukti propagandinį dokumentinį fil-mą užsieniui, įrodanti, kad aristokratų klases atstovai neišnaikinti Tarybų Sąjun-goje. Jos buvo girdėjusios apie grafą Zubovą ir turėjo jį suras-ti. Pasakiau, kad joms beveik

pasisekė, nes aš esu gyvenusi Sofijos Čiurlionienės namuo-se, pažinojau jų šeimą, papa-sakojau šiek tiek apie Mika-lojų Konstantiną Čiurlionį, priminiau, kad senasis Šiaulių grafas Zubovas, agronomas, buvo grįžęs su žmona iš Sibiro tremties ir laikinai turėjo ap-sigyventi S. Čiurlionienės namo pusrūsyje. Nurodžiau ieškomą adresą Kaune. Pri-dūriau, kad sovietų laikais tai buvo vieninteliai man žinomi grafai Lietuvoje, kurie neslėpė savo kilmės. Daug gero žmonėms buvo padarę senieji, turtingieji Šiaulių grafai Zu-bovai, vargšų rėmėjai, užtat juos ir pavėžėjo Sibirą. Tačiau Maskvos filmavimo grupė truputį pavėlavo, sena-sis grafas Zubovas jau buvo miręs.

Vieną vasarą, atvažiavus į Kauną su turistų grupe, nu-ėjau į Karo muziejaus sodelį Donelaičio gatvėje. Aikštė buvo pilna žmonių, varpais Kuprevičius skambino gedu-linę muziką. Sužinojau, kad Pramonės projektavimo rū-muose pašarvotas tragiškai žuvęs jaunas architektas al-pinistas Zubovas, Danutės Čiurlionytės-Zubovienės vienas iš trijų vaikų.

Paskutinį kartą vaikų lite-ratūros rašytoją Danutę Čiur-lionytę-Zubovienę mačiau gal prieš ketverius metus. Ji sė-dėjo kėrsle, šiltai apsiklojęs kojas, negalavo. Prisiminė su grafu Vladimiru Zubovu praeities dieneles, darbą ir atostogas Nidoje, buriavimą. Užlipau į antrąjį aukštą, ku-riame buvo praleista nemažai laiko. Dabar tenai gyveno skulptorės Dalytės šeima. Ir šiame name keičiasi gyvento-jai, veidai ir žmonės, daugelis iš jų jau aname pasaulyje.

RINKIMŲ CHAOSAS

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Amerika visada didžiavosi savo politine demokratine sis-tema ir, pagal konstituciją, nustatė rinkiminę tvarką. Vi-soms valstijoms yra paskirti rinkiminiai taškai, kurių lai-mėjimas priklauso nuo balsuo-tojų balsų daugumos, tačiau galutinį rezultatą nenuspren-džia balsuotojų skaičius, o valstijoms skirti taškai, ku-ruiuos surenka rinkiminė komi-sija (electoral college). Parti-joms parinkus kandidatus, respublikoną — Texas valsti-jos gubernatorių George W. Bush ir demokratą — vicepre-zidentą Al Gore, prasidėjo energingos priešrinkiminės kampanijos. Savaimė supran-tama, kad abu siekė laimėji-mo. Antradienį, lapkričio 7 dieną, dauguma Amerikos pi-liečių nuvyko į balsavimo bū-slines.

Deja, laimėjimo nenulemia balsų dauguma, bet valstijoms skirti taškai. Kandidatas, su-rinkęs 270 taškų, tampa lai-

mėtoju. Iš pradžių, stebint te-levizijoje rinkiminius rezulta-tus,ėjo įtempta dvikova tarp abiejų kandidatų, kai žemėla-pyje raudona spalva buvo nu-rodytos už Bush balsavusios valstijos, o mėlyna spalva už Gore. Šalia jų pavardžių buvo surašomi valstijų laimėjimo taškai, kurie nuolat kaitaliojo-si, o Bush visada bent keliais taškais atsiliko. Taigi atrodo, kad Gore laimėjo balsų dau-gumą, tačiau staiga iškilo ne-tikėta problema — kodėl Flo-ridą laimėjo Gore? Floridos rinkimų laimėtojas gauna 27 rinkiminius taškus, kas labai padidina gautų taškų skaičių. Patirta, kad Floridoje netei-singai suskaičiuoti balsai ir kad dingusios net kelios dėžės su balsavimo lapeliais. Taip pat dar laukiama ir balsų iš užjūrio. Prasidėjo Floridos bal-savimo rezultatų skaičiavimas iš naujo. Tai ilga ir kompli-kuota procedūra. Ketvirtadie-nio vakare jau buvo suskai-

S K E L B I M A I

ELEKTROS
[VEDIMAI – PATAISYMAI]
Turū Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame lietuviškus (gutters) ir dengiamo stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Vyrų ir moterų kirpėja.
15 metų patyrimas. Greitas, malonus patarnavimas.
Skambinti Vandai, tel. 708-422-6558.

ATTENTION IMMIGRANTS!
Canada and Australia are accepting applicants for **Permanent Residence!**
For free information call: **1-773-282-9500.**
GTS concentrating in immigration
www.immigration-service.com

Care givers needed!
Home Health Care International needs three experienced caregivers. Requirements include: experience, good English, references, driver license. \$85 to \$120 per day depending on qualifications. Please call 262-763-2615. Work 12 days on and 2 days off.

GREIT PARUODA

RE/MAX REALTORS
OFFICE (773) 586-5959
HOME (708) 425-7160
MOBILE (773) 590-0205

RIMAS LSTANKUS

• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Perkate automobilį?
Turite kredito problemų?
Nėra kredito istorijos?
Pirmas automobilis?
Ką tik atvykote į JAV?
Ne problema!
Žemos automobilių kainos!
Žemiausi finansavimo %!
Maži mėnesiniai mokesčiai!
Nėra pradinio mokesčio!
Galite sėsti už vairo šiandien!
Tel. 630-841-6527.

Reikalingi dažytojai su patyrimu
Amerikoje. Privalo turėti automobilį. Darbas šiauriniuose rajonuose. Skambinti tel. 847-808-9109 vakare nuo 8-10 val., dienų tel. 847-980-7887. Susikabinsite angliškai, rusiškai.

STASYS' CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turū darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912.

Atlantic Express Corp.
praneša, kad pratęstas kalėdinių siuntinių priėmimas iki lapkričio 17 d. Skambinti tel. 888-615-2148.

Baltijos pajūrio pušynai. Jono Tamulaičio nuotrauka.

čiuoti balsai iš 66 Floridos apskričių, o visą ketvirtadie-nio naktį suskaičiavus visų apskričių balsus, rasta, kad Bush viršija savo konkurentą 327 balsais. Tačiau buvo pra-si-nešta, kad galutiniai rezulta-tai nepaaiškės iki savaitės galo, gal net teks laukti iki šio mėnesio 17 dienos...

Pagrindinė Amerikos balsa-vimo sistema sudaro vadina-moji „rinkiminė komisija“ (electoral college). Jos spren-dimas ne visada sutampa su gy-ventojų balsų dauguma. Nors pranešama, kad Gore gavęs daugumą piliečių balsų, ta-čiau Floridos balsų perskai-čiavimas gali visą reikalą pa-kreipti Bush naudai, jam lai-mėjus papildomus 27 taškus. Taip pat skelbiama, kad Flori-

doje jau iškeltos net aštuonios bylos ryšium su balsų perskai-čiavimu, be to, sklinda gandai, kad ir Gore planuoja kelti by-lą. Tai istorijoje pirma tokia rinkiminė maišatis, renkant 44-ą prezidentą. Kas žino, ka-dai bus padarytas galutinis sprendimas? Šiomis dienomis Baltuosiuose rūmuose šven-čiamas jų dviejų šimtų metų jubiliejus ir speliuojama, kas juose gyvens būsimų ketverių metų laikotarpyje. Tokiu spēliojimu gyvena ir visi Ameri-kos piliečiai. Ar ne graudu?

• Kai pradėti elgtis kaip laisvas paukštis, kažkodėl ta-vimi susidomi policija, o ne medžiotojai ar ornitologai.

DR. JURGIS STARKUS

(1909-2000)

Dr. Jurgis Starkus

Apie Čikagoje įvykusį pobūvį dr. J. Meškauskas 1983 m. „Drauge“ rašė: „Spalio 29 d. Ateitininkų namuose 'Gajos' korporacijos nariai su Starku ir korporacijos narių bičiuliais susirinko atsisveikinti su dr. Jurgiu ir dr. Petrute Starkais, kurie persikelia gyventi į Kaliforniją“. Šių metų rugsėjo 28 d. Los Angeles apylinkėse lietuviai susirinko į laidotuvių koplyčią pasimelsti, o taip pat atsisveikinti, su pamėgtu, savo profesijoje bei visuomeninėje aplinkoje saviesiems daug davusiu, dieną prieš šermenis amžiams užgesusiu dr. Jurgiu Starkum. Senatvės slegiamas, dr. Starkus numirė šeimos apsuptas Santa Monica mieste, savo namuose rugsėjo 27 d.

Dr. Starkus buvo vienas iš didoko skaičiaus mūsų visuomenėje žinomų, talentingų Lietuvos mokyklos medicinos auklėtinių. Profesiniai pritaipės Amerikoje, jis ilgus dešimtmečius privacia praktika vertėsi Čikagoje ir aktyviai sekė bei rėmė lietuvių visuomeninius reikalus. Jis buvo ypatingas medicinas tikrąja „gydytojo“ prasme: jį matęs savo šeimos bei giminės aplinkoje, galiu teigti, kad jis gydė ne tik vaistais ar medicinos priemonėmis, bet taip pat ir retai sutinkamu atsinešimu į ligonį, priėjimu prie jo. Manau, čia bus buvęs pats svarbiausias dr. Starkaus profesinis bruožas: retai sutinkama sintezė, jungusi jo profesinį pasiruošimą su švelniu, ligoniui aiškiai juntamu jausmu. Dr. Starkus nebuvo kurios nors medicinos srities specialistas, tačiau specialius, naujausius prietaisus bei vaistus efektingai naudojo. Viena proga jis man yra pastebėjęs: „Aš niekad nesu praradęs ligonio, nes, kai reikia, kreipiuosi į tos srities žinovus!“ Po daugelio metų, jau Vašingtone, technologų profesinė aplinkojė esu sutikęs amerikiečio gydytojo sūnų, kurio tėvas darbavosi toje patioje Čikagos gydytojų grupėje su dr. Starkumi pokalbyje sūnus tuoj pat atpažino dr. Starkaus pavardę ir apie jį labai teigiamai išsireiškė.

Visuomenėje ar artimųjų ratelyje dr. Starkus buvo toks pats malonus ir dėmesingas, tik pirmoje vietoje pokalbiuose čia jau būdavo ne pacientai ir medicina, bet — sakykime — mus sutelkusios šventės, mums rūpimieji reiškiniai, tauta, Bažnyčia, pasauliniai įvykiai. Savo nuomonę reiškė mandagiais žodžiais, bet saikiai. Čikagoje Starkai gyveno taip pat saikiai, labai vidutiniškai name Marquette Parko lietuvių apylinkės Rockwell gatvėje.

Taip dr. Starkus atrodė „iš šalies“. Jis buvo pareigingas žmogus, to pareigingumo dėka dabar turime galimybę jam pasipasakoti apie save: jis yra palikęs autobiografiją. Ranka surašyti trys puslapiai mums pasakys, ką jis norėjo, kad apie jį būtų plačiau žinoma, kas jam atrodė svarbu. Štai, jo paties žodžiais, kurie papildys

Lietuvių enciklopedijoje labai dalykiškai, kaip kokiame gydytojo recepte, sutelktas žinias:

„Gimiau 1909 m. lapkričio 6 d., Dotamų km., Gražiškių valsč., Vilkaviškio apskrityje. Mano tėvai — Jonas ir Anastazija Derentintė Starkevičiai. Pradžios mokslo įgijau Vidgirių km. mokykloje, kuri buvo įsteigta 1919 m.

Baigęs pradžios mokyklą 1923 m. rugsėjo mėn. įstojau į Vištyčio vidurinę mokyklą, kurią baigiau 1927 m. Tais pat metais įstojau į Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijos 5-tą klasę. Gimnaziją baigiau 1931 m. Gimnazijoje būdamas aktyviai dalyvavau moksleivių ateitininkų veikime.

1931 m. rugsėjo mėn. įstojau į Vytauto Didžiojo universitetą, medicinos fakulteto medicinos skyrių Kaune. Universitetą baigiau 1936 m. išlaikęs universiteto nustatytus baigiamuosius egzaminus, 1937 m. sausio mėn. 27 d. gavau medicinos gydytojo diplomą.

Universitete mokslo metais šalia studijų aktyviai dalyvavau Studentų Ateitininkų sąjungoj ir studentų medikų ateitininkų korporacijoje „Gaja“. 1934 m. buvau šios korporacijos pirmininku. Gydytojo stažą atlikau 1937 m. universiteto vaikų klinikoje ir Kėdainių apskrities ligoninėje. Tais pat metais legaliai atliečiau savo pavarde iš Starkevičiaus į Starkų.

1937 m. gruodžio 23 d. gavau Vidaus reikalų ministerijos Sveikatos departamento leidimą verstis medicinos gydytojo praktika. Praktikai vietą pasirinkau Simno mieste, Alytaus apskrityje. 1938 m. sausio mėn. 19 d. oficialiai pradėjau medicinos gydytojo praktiką. Tais pat metais balandžio mėn. 23 d. vedžiau dantų gydytoją Petronėlę Borutaite. Ji jau turėjo dantų gydymo kabinetą Marijampolėje ir vertėsi gydytojos praktika.

1940 m. gegužės mėn. 6 d. mums gimė dukrelė, kuri buvo pakrikštyta Jūratės-Anastazijos vardu. 1940 m. birželio mėn. 15 d. sovietai okupavo Lietuvą. Gyvenimas iš karto tapo baisus. 1941 m. birželio mėn. 22 pradžią vokiečių-sovietų karo. Lietuvus nepriklausomybė atstatyta. Sveikatos ministerija 1941 m. liepos 1 d. paskyrė mane Alytaus apskrities ligoninės vidaus ligų skyriaus gydytoju. Persikėlėme gyventi į Alytų. 1942 m. birželio mėn. 16 d. Vyriausioji Sveikatos valdyba paskyrė mane Eišiškių apskrities gydytoju. Tų pat metų gruodžio 16 d. iš tų pareigų mane atleido ir paskyrė Alytaus apskrities gydytoju.

Vokiečiams karą pralaimint 1944 m. vasarą, artėjo antrosios sovietų okupacija. Prisimenant pirmosios okupacijos neapsakomus baisumus, tvirtai nutarėm trauktis į Vakarų, į Vokietiją. Lietuvos-Vokietijos sieną Vištyčio punkte perėjome 1944 m. rugpjūčio mėn. 4 dieną, 3 val. p.p. Sekančią dieną, būtent rugpjūčio 5, 10 val. ryto, netoli Instanburgo miesto, Rosenfeldo km., Gumbinės apskr. mums gimė sūnus, Jonas-Jurgis-Kastytis. Tapome jau keturių pabėgėlių šeima.

Netrukus gavau iš Vokietijos Sveikatos ministerijos leidimą verstis gydytojo praktika su paskyrimo vieta Barwalde mieste, Neumark provincijoje, į rytus nuo Oderio upės. 1945 m. sausio mėn. galė vėl teko apiešti laikina vietą ir trauktis tolyn į vakarus. Atkeliavome į Hamburgą. Po 6 savaitių gavau paskyrimą užimti gydytojo vietą Lock-

Paminklas žuvusiems už Lietuvos laisvę Perlojoje. Valerijus Žadeikienės nuotrauka.

A.A. IGNO SIMONAIČIO NETEKUS

Ignas Simonaitis staigiai žuvo automobilio ir sunkvežimio susidūrimo š.m. spalio 11 d., Putname. Jis tebebuvo Šv. Trejybės lietuvių parapijos Hartforde parapijietis, tai ir jo laidotuvės buvo vykdomos iš Hartfordo. Šermenys vyko D'Esopo šermeninėje, Wetherfelde, spalio 15 d. Kitos dienos rytą velionis atvežtas į Šv. Trejybės bažnyčią laidotuvių gedulingoms šv. Mišioms ir po jų palaidotas Mount Benedict kapinėse, Bloomfelde. Šermenys ir laidotuvės gausiai dalyvavo velionio šeimos nariai, giminės ir daugybė pažįstamų, taip pat būrelis putnamiečių, net su trimis kunigais ir keliomis vienuolyno seselėmis.

Ignas buvo draugiškas ir bičiuliškas asmuo, padėdavo kiekvienam bet kokiame reikale, teikė pagalbą mažiau pajėgiems, veikliai dalyvavo visuomeninėje veikloje, nuosirdžiai atliko visokią jam pavestą darbą, tai nenuostabu, kad šermenys ir laidotuvės dalyvavo tokia daugybė žmonių. Dalis tų dalyvių, po laidotuvių, dar susirinko pabendravimui ir pietums, dar kartą mirusį prisiminti ir pagerbti bei jo artimiesiems užuojautą pareikšti.

Ignas gimė 1913 m. rugsėjo 15 d. gausioje vaikais šeimoje, buvo aštuntas iš 10, Gailionių km., Linkuvos valsč., Šiaulių apskr. Pirmojo Didžiojo karo metu šeima persikėlė gyventi į Žemėlį, iš ten, neilgai trukus, į Marijampolę. 1934 m. Ignas baigė Rygiškių Jono vardo gimnaziją, Marijampolėje.

standten miestelyje. Ten apsigyvenome ir sulaukėme karo pabaigos. Tais pat metais rugsėjo mėn. persikėlėme į Itzehoe mieste įkurtą karo pabėgėlių stovyklą. Alijantų būvau paskirtas stovyklos gydytoju. 1947 m. visa stovykla buvo perkelta į Redsburg esančią Baltietų ir lenkų stovyklą buvusiose kareivinėse. Ten irgi ėjau gydytojo pareigas iki emigracijos į JAV 1949 m. rugpjūčio mėn. Į Ameriką plaukėme Blatchford Admiral transportiniu karo laivu. Amerikos žemėn išlipome 1949 m. rugpjūčio 22 d.

Apsigyvenome Čikagoje. Po atlikto 1 metų „internship“ St. Anthony's Hospital ir išlaikytų reikalavimų egzaminų 1952 m. gruodžio 1 d., gavau State of Illinois license „Physician and Surgeon“. Tada keičias buvo atviras ir gydytojo

Ignas Simonaitis

Ignas, nedelsdamas, įstojo į karo mokyklą, kavalерijos korpūsą, ir baigė aspirantų kursą. Gimnazijoje buvo baigęs karinį apmokymą, tai po trumpalaikio karo mokyklos kurso, jis buvo pakeltas į jaunesnio leitenanto laipsnį, o karo tarnybą baigiant, į leitenanto (pilno) laipsnį. 1935 m. jis įstojo į Policijos mokyklą Kaune, kurią baigęs tarnavo policijoje ir 1940 m. pakeltas į policijos leitenantą. Policininko darbo nemėgo (bent tuo laiku), tai mėgino patekti mokiniu į Fizinės kultūros mokyklą, bet ekonominės sąlygos neleido, tai tapo policininku Griškabūdyje. Bolševikams okupavus Lietuvą gavo mokytojo vietą Darbėnuose, o vokiečių okupacijos laiku — vėl policininkas tuose pačiuose Darbėnuose.

1944 m. rudenį, jis su šeima atsikėlė Vokietijoje. Keliems mėnesiams praėjus baigėsi karas ir šeima apsigyveno Havajuose.

Pasakojama, kad Nobelio premijos laureato, įžymybės, fizikos mokslų daktaro Millikan kambarinė sykį atsakė telefoną šiais žodžiais: „Taip, čia gyvena dr. Millikan! Bet jis ne toks daktaras, kuris galėtų jums padėti!...“ Dr. Jurgis Starkų pažinusi visada sakys: „Jis buvo toks daktaras, kuris visada būtų galėjęs jums padėti!“ Amžina atils! Jam!

Antanas Dundzila

nau, DP lietuvių stovykloje. Igną įdarbino UNRRA štabo tarnautoju, o jį pakeitus IRO organizacijai, jis tęsė tarnybą pastarosios štabe. Jis ir šeima į JAV atvyko 1949 m. pavasarį ir apsigyveno New Yorke. Geresnės gyvenimo sąlygos atviliojo šeimą į Hartfordą. Kurį laiką jis dirbo Bond Bakery kepykloje, kur miltų dulkės sukėlė plautių astmą. Neilgai trukus jį įdarbino G. Fox ir Co. prie IMB automatinio skaičiavimo mašinos. 1970 m. jis tapo pensininku.

Igno žmona mirė 1970 m. Jam 1971 m. vedus antrą kartą, šeima padidėjo, nes turėjo savo sūnus, o žmona taip pat turėjo vaikų. Žmonai (antrajai) sunegalavus ir negalėms didėjant, ji buvo apgyvendinta Matulaičio slaugos namuose, Putname. Ignas, norėdamas žmonai padėti, stengėsi ją lankyti kasdien, lankymui ir padėjimui skiriant net kelias valandas. Šitokią lankymą įgalinti ir padidinti į dukartinį kasdien, jis persikėlė gyventi į Villa Maria namus Thompsons (namai priklauso Putnamo vienuolyno seselėms). Persikėlimas įvyko 1996 m.

Ignas buvo draugiškas ir bičiuliškas asmuo, stengėsi kiekvienam reikale padėti, globojo mažiau pajėgius, pvz.: Villa Maria namuose gyvenančias moteris kas sekmadienis ar šventadienis atveždamas pamaldoms į vienuolyno seselių koplyčią Putname, ir joms padėdamas visuose jų reikaluose. Jis niekam nesisikundė savo gyvenimo rūpesčiais, visada buvo giedrios nuotaikos, kuria užkrėsdavo ir kitus. Jis turėjo gražų baritono balsą, buvo daugelio chorų narys, ypač bažnytinių, buvo „artistas“ įvairiose scenos pastatymuose. Jis buvo veiklus lietuvių organizacijų veikloje: Lietuvos karininkų Ramovėje, BALFe, Lietuvių Bendruomenėje, vienuolyno seselių ir jų darbų rėmėjų eilėse, Alkos archyvo muziejaus tvarkymo padėjėjas ir kt. Jo netektis daugeliui žmonių pasunkins gyvenimą, tačiau visi linki ir meldžia jam ramaus poilsio amžinybėje, o jo šeimos nariams, giminėms ir artimiesiems reikšia gilią užuojautą.

Juozas Kriaučiūnas

LIETUVIAI DALYVAVO JAUNIMO SIELOVADOS SEMINARE

Vykdamas partnerystės tarp Kiorno, Drezdno, Vilniaus ir Kauno arkivyskupijų programą, 14 asmenų grupė — kunigai, seminaristai ir jaunimo centrų darbuotojai — iš Lietuvos rugsėjo 25-29 d. Altenbergo jaunimo namuose klausėsi įvado į jaunimo pastoraciją. Anot Vilniaus arkivyskupijos Jaunimo centro vadovės B. Švedaitės, „pasidalijus su kolegomis vokiečiais savo įžvalgomis apie esminius jaunimo sielovados bruožus, paaiškėjo, jog Lietuvoje situacija panaši į Vokietijos. Skirtumas tas, kad vokiečių jaunimo pastoracija jau vadovaujasi nauja koncepcija: Wiurzburgo sinodo nutarimu dėl jaunimo sielovados, Vatikano „Susirinkimo dokumentais ir Pauliaus VI apaštališkuoju paraginimu „Evangeliui nuntiandi“. Remdamasis šiais dokumentais, Kiorno jaunimo sielovados skyriaus atstovas Patrik Hoering perskaitė pranešimą „Jaunimo pastoracijos“ pagrindai ir intencijos“. Kiorno arkivyskupijos jaunimo sielovadininkas Ulrich Hennes supažindino su Altenbergo jaunimo namų istorija ir reikšme. Pasak seminaro dalyvių, buvo naudinga susipažinti su jau vykdomais projektais, pamatyti, kaip praktiškai atliekama jaunimo sielovada įvairiose srityse.

DRAUGAS, 2000 m. lapkričio 15 d., trečiadienis

5

A. † A.

Solisto ANTANO PAVASARIO

dvejų metų mirties sukakties proga prašome draugus a.a. Antaną prisiminti savo maldose.

Žmona Regina, dukros Regina Mery, Marija Eugenija Pabich ir anūkai.

Mylimai žmonai

A. † A.

ALBINAI VAŠKIENEI

mirus, vyrui VYTAUTUI, sūnui ARŪNUI, dukroms RŪTAI ir VIRGINIJAI reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdi

Vytautas ir Ona Adomaičiai bei dukros

Sun City, Arizona

A. † A.

STASIUI PATLABAI

mirus, užjaučiame jo žmoną REGINĄ, dukras REGINĄ ir IRENĄ bei jų šeimas ir visus gimines.

R. ir K. Ražauskai

A. † A.

VLADEI LAPĖNIENEI

mirus, jos mylimą vyrą GEDIMINĄ, sūnų dr. EDVARDA KAMINSKĄ, dukrą EVELINĄ MICKEVIČIENĘ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Juozė Ivašauskienė

Margarita ir Vaclovas Momkai

A. † A.

GIEDRAI ŽEMAITIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame vyrą ALGĮ su šeima, motiną LEOKADIJĄ BARZDIENĘ, seserį KONSTANCIJĄ, brolius SAULIŲ ir ANTANĄ su šeimomis.

Romas ir Gražina Burneikiai

A. † A.

VACLOVUI PALIONIUI

mirus, reiškia gilią užuojautą broliui TADUI bei jo šeimai ir kartu liūdimė.

Raimundas ir Janina Matulioniai

Janė Rastas

Aušra Guckel

Angelė Venclovičienė

A. † A.

VLADUI ČYVUI

mirus, giliai užjaučiame žmoną BIRUTĘ, Lietuvių fondo tarybos narį, sūnų SAULIŲ ČYVĄ, sūnų VITĄ, dukras RITĄ ir VIDĄ bei jų šeimas, gimines ir artimuosius.

Lietuvių fondo valdyba ir taryba

• Kretinga. Spalio 9 d. Kretingos Viešpaties Apreiškimo Šv. Mergelei Marijai bažnyčioje priešais altorių įrengtoje scenoje daugiau kaip dviem tūkstantams klausytojų koncertavo 34 „The Beatles“ muzikantai. Šitaip buvo paminėtos garsiojo gerai žinomos grupės „The Beatles“ įkūrėjo J. Lennon 60-osios gimimo metinės. Surengti tokie koncertai bažnyčioje mažesniuosius brolius pranciškonus paskatino pernai vieno Italijos miestelio klebono ir gitaristo Franco Mussidos surengtas koncertas „Jaunimas — prieš narkotikus skambant tokstančiui gitarui“. Bažnyčioje 2 valandas trukusiame koncerte Irena Starošaitė, Gytis Paskevicius, Arvydas Jofė ir kiti, taip pat grupės „Studija“, „Tambasco“, „b'Avarija“, „Valio“ atlikėjų 22 populiarių „The Beatles“ kūrinių. Broliai pranciškonai meldėsi už narkotikų ir alkoholio mirusius garsius muzikantus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Čikagos Lietuvių pensininkų metinis narių susirinkimas šaukiamas š.m. lapkričio 16 d., ketvirtadienį, 1 val. p.p. Šaulių namuose. Po susirinkimo — vaišės. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Artėja didžiosios, gražios šventės, reikia naujų puošnių rūbų. Atvykite į Pasaulio lietuvių centro tradicinę madų parodą „Rudens simfonija“. Grakščios, linksmos modelių parodos pademonstruos gražius, įdomius, paskutines mados, įvairaus dydžio, ilgio, spalvų rūbus. Modeliuotojų tarpe yra neseniai atvykusių iš Lietuvos. Madų paroda vyks lapkričio 19 d., sekmadienį, 12 val. p.p. centro didžiojoje salėje. Skanus maistas, mandagūs patarnavimai. Gėrimus jums pasiūlys patarnauti pasirodę vyrai. Reikia tik užsisakyti stalus ar vietas tel. 630-257-0153 arba 630-852-3204. Atsilankę tikrai nenusivilsite. Vyriausia parodos vadovė — Laima Trinkūnienė.

Šakiečių metinis susirinkimas vyks lapkričio 30 d., ketvirtadienį, 1 val. p.p. Šaulių namuose, 2417 W. 43rd Str. Valdyba kviečiama dalyvauti.

Šaunūs Lietuvių operos pokylis įvyksta šį šeštadienį, lapkričio 18 d., Jaunimo centre, tai jau už keletos dienų. Pokylis bus tikrai puikus kaip ir kasmet: skambės operos choro ir solistų atliekamos operų arijos bei melodingos dainos. Svečiai bus pavaisinti karšta vakariene, o susirinkusius linksmins Algimanto Barniško šokių muzika bei jo šauniosios dainininkės. Tarp šokių ir dainų operos valdyba ves laimėtojų bilietėlių traukimą ir paskelbs šių metų laimėtojus.

„Draugo“ knygynėlyje

Aleksandras Pakalniškis „Per dvidešimtą amžių“, Čikaga, 1995, 262 psl.

Ką užpuolė rudinė nemi-ga, siūlome išgyti šią knygą: ne juste nepajusite, kaip, pradėję skaityti, naktį prastumsite. Tai autoriaus prisiminimų pluoštas. Herojus — pats autorius, kuris žvalgosi po kasdieną ir su doze gero humoro svarsto apie save ir savojo rato gyvenimą. Knygoje nėra pretenzijų ir aukštą literatūros lentyną, bet tas ją kaip tik ir leidžia ten padėti. Nors autorius, davęs „globalinį“ pavadinimą „Per dvidešimtą amžių“, ir dailininkė, viršelyje pavaizdavusi kosmosą, tarsi globalizavo tematiką, bet pasakojimas yra šiltas ir žmogiškas ir toks paprastas, kaip gyvenimas.

Malonaus skaitymo. Neapsiriksite išsigie naujausia Aleksandro Pakalniškio knyga. „Draugo“ knygynėlyje ji kainuoja tik 7 dol. Persiuntimas 3,95 dol. A.V.S.

Atslysta paminėti

Ar svarbu pavalgyti pusryčius prieš rytmetinę mankštą? Šiuos ir kitus dalykus sužinosite atsivertę naująją „Pensininko“ žurnalo numerį (2000 m. Nr. 6). Čia rašoma apie paveldimumo procesą, trumpai aptariami įvairūs negalavimai — dusulys, kraujo sutrikimai, astma ir kt. Taip pat aiškinamos smulkmenos apie riebalus ir jų vartojimą, plačiai rašoma apie maistingąsias alyvmedžių aliejaus savybes. „Pensininko“ redaktorius Karolis Milkovaitis šiais metais apdovanotas LB Kultūros tarybos spaudos darbuotojo premija. „Žurnalo“ administracijos adresas: 2711 W. 71 Str., Chicago, IL 60629.

Čiulionio galerija ir Lituanistikos tyrimo ir studijų centras gruodžio 1 d., penktadienį, rengia Jono Kelečiaus pagerbimą ir jo dailės darbų parodą. Pradžią — 7:30 v.v. Visuomenė kviečiama atsilankyti.

I Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimą šį šeštadienį, lapkričio 18 d., iš New Yorko atvyksta Jonas Mankus, Lietuvos Vyčių lietuviškų reikalų komisijos pirmininkas. Lietuvos Vyčiai yra viena iš pagrindinių ALTo sudarančių organizacijų ir visada aktyviai reikiąsi ALTo darbuose. Jonas Mankus yra naujai į ALTo paskirtas Vyčių atstovas. Kiti Vyčių atstovai yra Evelina Ozelenė ir dr. Leonardas Šimutis. ALTo suvažiavimas vyks lapkričio 18 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Road, Chicago. Pradžią — 9 val. ryto. Amerikos Lietuvių Taryba maloniai kviečia ALTo narius ir visuomenę šiame suvažiavime dalyvauti.

Pasaulio lietuvių centro kalėdinė mugė įvyks gruodžio 2-3 dienomis centro didžiojoje salėje. Jei turite kalėdinių papuošalų, šiaudinukų, medžio, gintaro ar audinių pardavimų, paskambinkite Aldonai Palekšienei tel. 708-448-7436 ir užsisakykite stalą, salėje vietų skaičius ribotas. Atvykę į mugę galėsite skaniai ir socialiai pavalgyti, išgerti kavos ir pasi-vaishinti tortais bei kitais saldumynais. Mugę rengia PLC renginių komitetas.

Birutė Jasaitienė, JAV LB Socialinės tarybos pirmininkė, išsigijo bilietus į visus Teatro festivalio spektaklius ir vakariene bei pridėjo 100 dol. auką. Nuširdi padėka Lietuvių Bendoruomenės darbuotojai.

ŽVIRGŽDAIČIŲ PARAPIJIEČIŲ DĖMESIUI! Kunigas Algis Kildušis šių metų pradžioje Vilkauskio vyskupijoje buvo paskirtas Žvirgždaičių parapijos klebonu. Karo metu 1944 metais bažnyčia sudegė, o okupacijos metais naujos neleidė statyti. J.E. vysk. J. Žemaitis, skirdamas kleboną, pageidavo, kad kun. A. Kildušis pastatytų naują bažnyčią Žvirgždaičiuose.

Kun. A. Kildušis šiuo metu lankosi Čikagoje. Norintieji su naujuoju klebonu pasikalbėti yra prašomi šį šeštadienį 2 val. p.p. atvykti į „Seklyčią“. Bus gera proga visiems buvusiems žvirgždaitiškiams bei jų vaikams ar vaikaičiams pabendrauti su kun. A. Kildušiu. Taip pat kviečiami buvę Žvirgždaičių kaimynai bei visi, kurie domisi Lietuvos Katalikų Bažnyčios rūpesčiais ir darbais.

Skelbimai
ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-267-0200, Lemont, IL

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

Stasė Jagminienė iš Lemont, IL, išjungė į X Teatro festivalio renginius. Stasės Jagminienės kapela linksmins festivalio aktorius ir svečius lapkričio 26 d., sekmadienį, 6 val. vakaro iškilmingos vakarienos metu. Bilietus į visus spektaklius ir vakariene prašome išsigyti „Seklyčioje“.

Tėviškes parapija Čikagoje š.m. lapkričio 19 d. savo klebonui, vysk. Hansui Dumpiui, ruošia pagerbimą jo kunigystės 40 metų sukakties proga tiek pamaldų metu bažnyčioje, tiek ir po pamaldų parapijos salėje vaišių metu.

Šį sekmadienį Jaunimo centre dainuos Nėlė Paltinienė.

Jono Tamulaičio nuotr.

Arvydas ir Nėlė Paltinai, o su jais drauge Eugenijus Ivanauskas ir Stefa Navardaitienė lapkričio 12 ir 14 dienomis atliko koncertinius įsipareigojimus Kanadoje, Torontu ir Hamiltono miestuose. Jų koncertas Čikagoje, Jaunimo centre, rengiamas lapkričio 19 d. Pradžią — 3 val. p.p.

KAS TA NAVARDAITIENĖ?

Arvydas ir Nėlė Paltinai lapkričio 19 d., sekmadienį, penkioliktą kartą koncertuos Čikagos lietuvių Jaunimo centre. Šiuo kartu drauge koncertuos dainininkas Eugenijus Ivanauskas, ilgametis Paltinų bendražygis. Taipgi dalyvaus Stefa Navardaitienė. Ji daugeliui žinoma ir gerai pažįstama. Tačiau mums neregėta ir negirdėta. Stefa Navardaitienė-Sutkutė gimė Kuršėnų apylinkėse. Jau lankydama vidurinę mokyklą dalyvaudavo dramos ir literatūros būreliuose. Baigusi vidurinius mokslus studijavo Kauno Politechnikos institute. Čia atakliai „kalė“ chemijos formules, nors širdis veržėsi į kultūrinį veikimą. Baigusi mokslus, dėstė chemiją Kauno ketvirtos vidurinėje mokykloje. Mokytojaudama baigė J. Gruodžio aukštesniosios muzikos mokyklos teatro skyrių. Vaidino Mokytojų namų teatre. Paruošė ir šešis kartus atliko humoro rečitalius. Stefa Navardaitienė didžiulį, kad buvo linksmosios kaimo kapelų šventės „Grok, smuikeli“ įkūrėjų būryje ir ketvirtį šimtmečio šios šventės vyriausia šeimininkė. Tik du kartus nedalyvavo „Grok, smuikeli“ šventėje — vieną kartą kai mirė motina, o kitą kartą kai ją „nuėmė“ sovietų saugumas, kuriam kazkuo užkliuvo jos vyras Petras.

Stefa Navardaitienė, daugelį kartų šeiminkavusi įvairiuose koncertuose, nemėgsta šiurkštaus humoro. Jos nuomone, gyvenime yra gausybė komiškių situacijų. Todėl neverta tenkintis anekdotais apie „antrąjį galą“. Pastaraisiais metais ji veda ir šmaikščiu humoru praturtiną Lietuvos rengiamus Paltinų-Ivanausko koncertus. Ją išvysime in išgirsime lapkričio 19 d. Čikagoje, Jaunimo centre, rengiamame estradinių dainų koncerte. Jį rengia Amerikos lietuvių radijas. P. Petrutis

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

AČIŪ!

Esu dėkingas tiems „Tėvynės žvaigždutės“ skaitytojams, kurie mano ligos metu prisiminė skambinimais ir raštu. Nuširdžiai

Redaktorius

MINTYS PAGONVOJIMUI

Pilnutinis žmogus nėra galimas be moralės, kurios pagrindas ir įkvėpėja yra religija. Žmogaus moralė yra jo tikroji vertė. Moralė nepareina nuo išsimokslinimo, kuris tepadidina žinojimą. Deja pasitaiko, kad šviesuolis yra nemoralus, ar tik iš dalies toks, o bemokslis — didžiai moralus ir garbingas asmuo. Žmogaus moralę sudaro dorinė būseną, išgyjama nuolatiniais gerais, dorais veiksmais. Moralė apima visus vidinius ir išorinius žmogaus veiksmus. Ją suformuoja pasaulėžiūra.

Moralės stoka griauina tiek atskiros žmogaus, tiek ir visuomenės laimę ir gerovę. Aukštos moralės visuomenė yra pajėgiausia kovoti už savo siekius.

A. Sušinskas, kunigas, rašytojas, žurnalistas, visuomenininkas

PRISIMINKIME

Šiais metais mirė kunigas K. Pugevičius. Jis daug padėjo Lietuvai, kai ją okupavo rusai komunistai. Jis vertė Lietuvoje slapta leidžiamas Katalikų Bažnyčios Kronikas ir anglų kalbą ir platino jas Amerikoje.

Kunigas Pugevičius buvo mūsų mokyklos kapelionas. Jis mums papasakodavo apie bažnyčią, mus pamokydavo lietuviškai melstis ir mokydavo kaip būti gerais žmonėmis.

Pasimelskime už kunigo Pugevičiaus sielą.

Sigitas Rimkus

KIŠENINIAI MONSTRAI MŪSŲ PASAULYJE

Vieną dieną kai vaikai ėjo namo. Sugrįžę, jie klausė žinių. Jie girdėjo, kad labai stipri audra turėtų praeiti pro jų kaimą. Taip ir atsitiko. Tą naktį siautė stiprios audros. Keli viesulai buvo susitikę. Vienas iš tų viesulų buvo kišeninis monstras. Vaikai žiūrėjo pro langutį, kai viesulėlis įskrido. Jis sakė, „viesulas-viesulas“. Jis kelis namus nagriovė ir tada jis padarė tą, ko visi bijojo, kad jis padarys. Jis tokį stiprų vėją išspjovė, kad nugriovė daugelį namų. Tada vienas vaikas prisiminė, kad jis galėjo gaudyti kišeninius monstrus. Jis pasirinko vieną iš savo monstrų ir jo pagalba nugalėjo viesulėlį. Jis jį pagavo.

Gintas Bradūnas

Abu Baltimorės Karaliaus Mindaugo lit. m-los mokiniai. („Mūsų metai“)

I MOKYKLĖLE

Vasarėlė baigė, Paupiais nubėgo. Ruoškit savo kraitį Jau į mokyklėlę.

Laukia suolas, klasė Ir lenta tylioji. Laukia ir knygelė Tavo pamiltoji.

Rudenėlis liečia Jau delnais jurginą, Jo varpelis kviečia, Din, din, din dilina. Violeta Pakalniškienė

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Senovės lietuvių „šaldytuvai“. Rusai, per žiemą vaisius ir daržoves laikyti.

MANO VASARA

Mano vasaros atostogos prasidėjo, kai birželio mėn. 21 d. pasibaigė mokslo metai. Bet pats idomiausias laikas buvo liepos mėn. 10 d. Tą dieną aš su Adria ir tėvais važiuavome į „Neringos“ stovyklą. Kelionė buvo ilga. Pusę kelio aš pramiegojau. Kai atvykome į stovyklą, dar nespėjus išlipti iš mašinos, atbėgo mano praėjusių metų draugės. Buvo smagu po metų laiko vėl susitikti su draugėmis. Šiais metais „Neringos“ stovykla šventė savo 30 metų gimtadienį. Man „Neringos“ stovykla labai patinka, žadu kitais metais vėl ten važiuoti. Ypač idomi yra sporto diena, kur žaidėme krepšinį ir kitus žaidimus.

„Neringos“ stovyklai pasibaigus, savaitę vėliau, mūsų šeima su močiute skridome į Seattle, WA. Ten aplankėme tetą, pusseseres ir dėdę. Buvo smagu vėl su jais susitikti, nes daugiau pustrėčių metų nebuvome jų matę. Aplankėme Rain Forest, LA Push, Mt. St. Helen ir Mt. Rainier. Plaukėme žiūrėti banginių. Man labai patiko ši kelionė ir vėl norėčiau ten nueiti.

Grįžusi važiuavau į Atlanto rajono skautų stovyklą. Man patiko visi laužai ir programa. Galyju kitais metais vėl ten nuvažiuoti.

Rūta Bagdonavičiūtė, Philadelphia's Vinco Krėvės lit. m-los mokinė. („Vaikų aidai“).

AKINIAI

Kiekvienam aišku, kad žodis **akiniai** su atitinkama priesaga sudarytas iš žodžio **akis**. Tokios darybos žodžių lietuvių kalboje yra daugybė. Tačiau akiniai turėjo nurungti daugybę įvairaus plauko konkurentų, kol pradėjo juos vartoti visi lietuviai.

Pirmą kartą šio daikto lietuvišką pavadinimą, atrodo, randame Konstantino Širvydo žodyno „Dictionarium trium linguarum“ 1642 metų leidime. Ten šis daiktas pavadinamas **veizdyklės**, kuris neatskiriamas nuo veiksmazodžio **veizdėti**, žiūrėti, ieškoti.

Ši akinių pavadinimą randame ir kai kuriuose vėlesniuose žodynuose. Tačiau žodynų autoriams, matyt, nelabai patiko **veizdyklės**, nes jie prikūrė ir daugybę kitų pavadinimų. Pavyzdžiui, Mažosios Lietuvos leksikografo Kuršaičio (1806-1884) žodynuose, be **veizdyklės**, jau randame ir **veido stiklai**, **žiūryklė**, **žiūronai**, **žiūryklis**, **briliai** (skolinys iš vokiečių kalbos), **nostikliai**. Tarmėse buvo vartojami skoliniai **akulioriai**,

akuliorai (plg. lenkų okulio-lary). „Varpe“ randame **antnosius**.

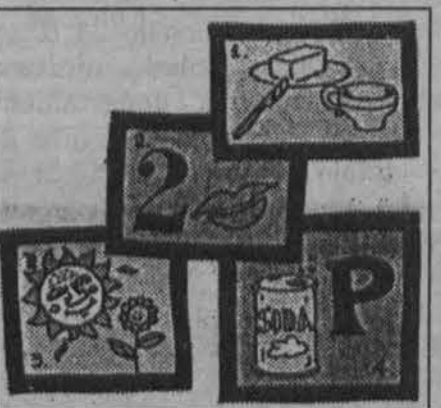
1906 m. Tilžėje buvo išleistas gana keistu pavadinimu žodynas „Svetimų ir nesuprantamų žodžių žodynelis. Skaitytojams palengvinimas“. Jo autorius — lietuvių kultūros veikėjas, kalbininkas, žymiųjų mūsų kalbininkų Jono Jablonskio, Kazimiero Būgos, Juozo Baltikonio bičiulis, vėliau ilgametis Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos mokytojas Jurgis Šlapelis (1876-1941). Šiame žodyne buvo pavartotas žodis **akiniai**.

Plačiai tyrinėjęs šio daikto pavadinimų istoriją kalbininkas Kazys Pakalka mano, jog J. Šlapelis tokį naujadarą galbūt sukūrė remdamasis jaun. „Aušroje“ vartotu dvizdžiu terminu **akiniai stiklai**. Bet, žinoma, tai neklaido Jurgi Šlapelį laikyti šiandien jau įprasto žodžio **akiniai** autoriumi.

Na, o **akis** be kurio neturėtume ir akinių, yra labai senas indoeuropietiškas žodis.

Algirdas Sabaliauskas

GALVOSŪKIS NR. 16 (Piešinėliai)

Matote nupieštus 4 piešinėlius. Kiekvienas piešinėlis vaizduoja gėlę. Reikės į kiekvieną piešinėlį įsigilinti, kad iš nupieštų daiktų perkelta prasme gautume anglišką gėlių pavadinimą. Ją išversite į lietuvių kalbą. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 17 (Piešinėliai)

Šiuose piešinėliuose yra 6 skirtumai. Suraskite juos. (5 taškai).

GALVOSŪKIS NR. 18

Kodėl banginiai nesušala lediniame vandenyje? (5 taškai).

GALVOSŪKIS NR. 19

Trijose krūvelėse yra 68 riešutai. Pirmose dviejose krūvelėse yra 29 riešutai. Antroje ir trečioje 52 riešutai. Po kiek riešutų yra kiekvienoje krūvelėje? (5 taškai).

GALVOSŪKIS NR. 20

A. Kurios tautybės asmuo dvikovoje nušovė poetą A. S. Puškiną? B. Kada atsirado žodis Eutanazija — beskausmė mirtis? C. Kokio ilgio yra Palangos jūros tiltas? D. Kaip japonai vadina savo kalendoriaus metų mėnesius? E. Kur yra augalo „alijošiaus“ tėvynė? Už visus teisingus atsakymus skiriama 10 taškų, o už dalinius atsakymus 5 t. Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis

TRUPUTĮ ISTORIJS

1838 m. rugpjūčio mėn. 6 d. rytą, švyturio prižiūrėtojo dukterį Londone, tarp Anglijos ir Škotijos, prizadino garšus balsai, kurie veržėsi pro vėjo gaudimą ir bangų kriokimą. Jūroje siautė audra su neapsakoma jėga. Mergaitės tėvai tų balsų negirdėjo, bet pro žiūrą pamatė devyonis žmones, besikabinančius į sudaužytą laivą, kurio dalis užsikabino už salos pusmylyje nuo krašto.

— Nieku būdu negalima jiems pagelbėti — pasakė Vilijus Darling, švyturio prižiūrėtojas.

— Bet kurgi, galima eiti jiems į pagalbą! — sušuko jo duktė, prašydama ašarotomis akimis tėvą ir motiną, kol pagaliau sulaukė tėvo sutikimo: „— Gera, Gracija, sutinku, nors esu kitokios nuomonės“. — Išstūmė į sujudusios jūros bangas mažą valtėlę, kurią vėjas mėtė, kaip šipulį. Tą kartą pasirodė Gracijai, kad jos smegenys taip pat juda pritardamos siaučiančiai audrai. Tačiau, vėjo sparnais nešami, kuris glostė prieš juos jūros paviršių, lygino aukštas bangas, girdėdami nelaimingųjų šauksmą, jie įgijo milžinišką jėgą ir didvyrė mergaitė važiuo kartu su tėvu. Pagaliau nelaimingieji pasijuto ant kranto.

— Te Dievas tave palaimina! Gera tu mergaitė — sušuko vienas iš jų, žiūrėdamas įstambiai į tą mergaitę, kuri tą dieną nuveikė darbą, kuris daugiau garbės padarė Anglijai, kaip darbai ne vieno jos valdovo.

KOKIOS SPALVOS BŪNA AUKSAS

Grynas auksas yra geltonos spalvos, bet tokį retai kur pamatysime. Auksas minkštas ir nepatvarus. Todėl daromi visokie aukso lydiniai, priemaišos nulemia gryno aukso spalvą. Auksas su platina — balta spalva, su geležimi (25 proc.) — mėlyna, žydra, kadmiu ir sidabru — žalia, variu — raudona.

KIEK PASAULIO VANDENS YRA ORE

Debesų ir garų pavidalu yra ne daugiau kaip 1 procentas visos planetos vandens, bet jo užtenka, kad lietūs palaikytų gyvybę žemėje.